

Izhaja vsak dan zjutraj razven
v ponedeljkih in dnevih po
praznikih. Posamezna številka
Din 1.-, lanskoletne 2.-; me-
sečna naročnina Din 20.-, za tu-
jino 30.-. Uredništvo v Ljub-
ljani, Gregorčičeva 23. Telefon
uredništva 30-70, 30-69 in 30-71.

Jugoslovan

Št. 252

Ljubljana, četrtek, dne 29. oktobra 1931

Leto II.

Stanley Baldwin,
voditelj angleških konservativcev

Dr. Edvard Slavik

Trst, 28. oktobra, r. Danes je tu nena-
doma umrl tukajšnji slovenski odvetnik in
politik dr. Edvard Slavik.

Vest o smrti dr. Slavika bo brez dvoma pre-
tresa vso tukajšnjo primorsko, a posebno še
tržaško kolonijo. Ni ga slovenskega Tržačana in
skoro tudi ne slovenskega in hrvaškega Pri-
morca, kolikor se jih je aktivno udeleževalo
na polju narodnega delovanja med jugoslovansko
manjšino v Italiji, ki bi pokojnika ne bil
poznal ali osebno ali pa po njegovem delu, ki
se je raztezalo na vsa področja narodnega
udejstvanja Jugoslovancev v Italiji.

S pokojnim dr. Slavikom lega v grob eden
izmed veteranov narodnih borb naših rojakov
v Italiji. Izšel je iz ljudskih slojev istega nara-
da, kateremu je posvetil vse svoje življenje,
kot sin prijaznega Proseka na robu krškega
Krasa tik nad Jadranskim morjem. Po dovršitvi
pravosodnih študijev se je posvetil odvetniške-
mu poklicu. Svojo pisarno je imel skupno z
drugim prezaslužnim narodnim voditeljem iz
Primorja dr. Gustavom Gregorinom.

Kot vsi mladi odvetniki iz tedanje dobe, se
je tudi dr. Slavik posvetil političnemu delova-
nju, in to v okviru ene organizacije, okoli ka-
tere so se zbirali vsi tržaški Slovenci od leta
1874 dalje, v političnem društvu »Edinosti«. Ude-
leževal se je aktivno vseh akcij in borb, po-
sebnost pa volilnih borb, ki so bile pred vojno
najvažnejša oblika narodne afirmacije tržaških
Slovencev. Več let je bil slovenski narodni za-
stopnik v tržaškem mestnem svetu, ki je bil
obenem tudi tržaški deželni zbor.

Toda pokojnikova aktivnost se ni omejevala
le na politično polje, temveč se je zgodaj raz-
širila tudi na druga področja narodnega živ-
ljenja. Posebno vnet delavec je bil pokojnik v
področju organizacije narodnih društev. Ni ga
bilo takorekto društva, kjer bi ne bil sodelo-
val, a izredno velike zasluge si je stekel za
razvoj tržaške »Glasbene matice«. Bil je dalje
navdušen skok in izredno sposoben organiza-
tor in upravnik zadrug in denarnih zavodov na-
ših tamkajšnjih rojakov.

Preobrat, ki ga je povzročila svetovna vojna,
ga je zatekel v Trstu in doba od zasedbe Pri-
morja po Italijanih dalje je bila tudi za pokoj-
nika doba najtežjih nalog in preizkušenj. Za
vse primorske in še posebno za tržaške Slova-
ne so nastali tedaj težki časi. Impozantna zgrad-
ba, ki je bila sezidana v dobi tridesetih let
pred vojno, je začela dobivati krute udarce, ki
so padali drug za drugim. Prišel je požig Na-
rodnega doma, pustošenje »Edinosti«, nasilja in
pohodi fašistovskih čet, izredna zakonodaja fa-
šistovske vlade proti slovanskim društvom in
listom in končno še ustave »Edinosti«, s ka-
terimi so izgubili Jugoslovani v Italiji svoj tra-
diicionalni in edini dnevnik.

Pokojnik dr. Slavik je bil z dr. Wilfanom na
čelu vseh teh organizacij, ki so jih brezobzirni
nasprotniki s sistematično neizpronežnostjo rušili.
Udarce, ki so padali po ustanovah, je čutil po-
kojnik tudi osebno, kajti skoro vse je pomagal
tudi sam ustanavljati. Ni torej nikako čudo, da
je kljub svoji trdni telesni konstituciji končno
pod silo preštevilnih udarcev omagal. Pred
dobrim letom ga je bila zadela kap. Bil si je
sicer zopet opomogel, a žal le za malo časa.
Njegova življenjska energija je včeraj končno
podlegla neizmernim življenjskim preizku-
šnjam, naporom in žrtvam, ki dišijo življenje
pok. dr. Slavika kot malokatero drugo.

Kot človek je bil pokojnik čist, trden in do-

Triumfalna zmaga narodne vlade v Angliji

Vladna koalicija je dobila 545 poslancev od 615 — Popolna propast laburistične opo-
zicije — Deset bivših ministrov v delavski vladi zgubilo svoje mandate — Velike
ovacije Mac Donaldu v Londonu

London, 28. oktobra. AA. Davi so raz-
glasili volilne rezultate iz 213 volilnih
okrajev. V teh okrajih so volila vsa večja
mesta. Vlada je zmagala na vsej fronti.

Po teh rezultatih je stanje sledeče:
Nacionalna vlada ima 263 mandatorov,
opozicija pa šteje 24 poslancev.

61 vladnih mandatorov je bilo doseženih
brez glasovanja, ker dotični kandidati niso
imeli nasprotnikov.

Do zdaj je bilo izvoljenih 220 konserva-
tivcev, 4 pristaši narodne delavske stranke,
37 liberalnih poslancev (semkaj spada
tudi 21 poslancev Simonove stranke) in 2
neodvisna poslanca.

Po dosedanjih podatkih so vladne stran-
ke izrgale delavski stranki 114 mandatorov.
Od teh so prejeli konservativci 98, narodna
delavska stranka 1, liberalci 13 in neod-
visni 2.

Delavska stranka pa ni nikjer pridobila
niti enega mandata.

Izidi za 328 poslanskih sedežev še niso
znani. Izide bodo proglasili šele v teku
današnjega dne.

»Daily Herald« smatra, da bodo izgube
delavske stranke še večje. Stranka je ime-
la največ pristašev baš v volilnih okrožjih,
iz katerih so izšli že znani. Iz dosedanjih
rezultatov izhaja, da bo vlada razpolagala
v parlamentu z večino, kakršne ni imela
nobena druga vlada v tem stoletju.

Najznačilnejše poteze sedanjih volitev so
nenavadno velika udeležba in ogromne ve-
čine, s katerimi so bili izvoljeni poedini
kandidati.

V do zdaj znanih volilnih okrajih je vo-
lilo 76% volilcev, kar presega volilni od-
stotek pri prejšnjih volitvah.

Sestava parlamentarnega zastopstva ve-
likih mest na severu bo popolnoma izpre-
menjena. V Sheffieldu je izgubila delavska
stranka vseh 6 mandatorov. Zmagali so na
vseh črti vladni konservativci. Liverpoolu
je obdržala delavska stranka od 11 samo 1
mandat. V Manchesteru je pripadlo vseh 10
poslanskih mest konservativni stranki. De-
lavska stranka je izgubila 5 mandatorov. V
Birminghamu so konservativci osvojili vseh
12 mandatorov. Delavski stranki so odvzeli 6.

V Londonu so doslej razglasili 38 izidov.
Med izvoljenci so samo 4 kandidati delav-
ske stranke. Vladne stranke so odvzele de-
lavski stranki 18 mandatorov.

Med propadlimi delavskimi kandidati je
10 bivših ministrov delavske vlade. Naj-
večja senzacija je poraz voditelja delavske
opozicije Arthura Hendersona v Burnleyju.
Ostali je za 8000 glasov v manjšini proti
admiralu Campbellu. Drugi propadli de-
lavski ministri so: Clynes, bivši notranji
minister, Alexander, prvi lord admirali-
te, Torrison, ga. Bonfield, bivši minister za
delo Shaw, bivši vojni minister, Green-
wood, minister za zdravje v bivši delavski
vladi, Lees Smith, bivši poštni minister,
Roberts, bivši minister za penzije, Lawren-
ce, bivši državni tajnik za finance.

Izvoljena sta po dosedanjih rezultatih
od bivših delavskih ministrov le George
Lansbury in Stafford Cripps.

Razen tega so propadli tudi drugi odlič-
ni voditelji delavske stranke, kakor Ben
Tillet, James Sexton in stari voditelj de-
lavskih organizacij Ben Turner.

Poražen je bil tudi voditelj nove delav-
ske stranke Oswald Mosley. Delil je uso-
do neznatne komunistične stranke. Vsi ti
niso dosegli niti osmine oddanih glasov.
Zato izgube njihovi kandidati pred volitva-
mi položeno kavejjo po 150 funtov.

sleden značaj. Vzoren družinski oče, izboren
prijatelj in družabnik, samostojen mislec in
neomajen narodnjak ter pristaš narodne nad-
strankarske politike in sloga med Jugoslovani
v Primorju. Užival je spoštovanje tudi pri na-
sprotnikih, ki mu niso odrekli njegovih veli-
kih vrlin.

Vsled svojega mirnega in uravnoveženega
temperamenta je bil posebno v težki povojni
dobi naravnost nenadomestljiv voditelj in dela-
vec med našimi rojaki v Primorju.

Zasluge, ki si jih je stekel za Slova-
ne v Italiji, so mu najtrajnejši spomenik, a s svojim
neumornim in plodonosnim delovanjem je po-
kojnik trajno zadolžil ves naš narod.

Slava njegovemu spominu!

Užaloščeni družini naše najiskrenejše sožalje.

Pomembno zmago je izvojeval sedanjí
minister za domnjone J. H. Thomas v
Derbiyu. Zmagal je z večino nad 27.000
glasov proti 2 delavskima kandidatom.

Sir Herbert Samuel je zmagal v Darwe-
nu proti neoficijelnemu konservativnemu
in proti delavskemu kandidatu z večino
4000 glasov.

Z veliko napetostjo pričakujejo podatkov
iz Seahama Harbourja, kjer je kandidiral
predsednik nacionalne vlade MacDonald.
Izbral si je ta okraj, čeprav je bil volilni
izid že vnaprej prav negotov.

»Times« sodijo, da bo MacDonald ostal
voditelj narodne vlade in da lahko računa
na podporo svojih sedanjih tovarišev, tudi
če bi pri volitvah propadel.

Zadnji podatki.

London, 28. oktobra. AA. Ob 16:30 so
bili znani tile izidi včerajšnjih angleških
volitev:

Konservativna stranka ima 446 manda-
torov;

nacionalna delavska stranka 12 manda-
torov;

liberalna stranka 63 mandatorov;

delavska opozicijska stranka 44 manda-
torov;

neodvisni kandidati 3 mandate.

Od 615 mandatorov razpolaga sedanja vla-
da po tem stanju s 521 mandati.

Konservativna stranka je pridobila 190
mandatorov, liberalna stranka 22 mandatorov.
Predsedniku vlade MacDonaldu so bile

prirejane pred vladno palačo v Downing
Streetu navdušene ovacije. Pri tej priliki
je MacDonald izjavil glede na izid volitev:

»Hvaležen sem domovini, da nas je tako
podprla!«

London, 28. oktobra, r. Razmerje strank
je bilo ob 17. uri to-le:

MacDonaldova stranka 13 poslancev,
konservativna stranka: 463 poslancev,
delavska stranka: 49 poslancev,

neodvisne stranke: 3 poslanci,
Lloyd Georgeva liberalna stranka: 69
poslancev, od teh

Simonova stranka: 24 poslancev.

Konservativna stranka je pridobila 207
mandatorov, izgubila 7 mandatorov, delavska
stranka ni osvojila nobenega novega man-
data, izgubila jih je 234, liberalna stran-
ka je pridobila 26, izgubila pa 12 man-
datorov.

Po zaključku balkanske konference

Prihodnja konference se sestane v oktobru 1932 - Odhod delegacij

Carigrad, 28. oktobra. AA. Svet druge
balkanske konference se je sestal v vla-
ku, s katerim so se člani konference vra-
čali iz Ankare v Carigrad. Na sestanku
so sklenili, da bo 20. januarja 1932 pri-
hodnje zborovanje sveta. Kraj sestanka
bo določil predsednik. Nadalje je bilo na
isti seji sklenjeno, da se 3 novi odbori
konference, ki se morajo ustanoviti na pod-
lagi sklepov druge balkanske konference,
skličejo k zasedanju istočasno s Svetom.
Kar se tiče tretje balkanske konference,
je bilo sklenjeno, da se sestane prve dni
meseca oktobra 1932 in da mora končati
svoje delo pred 15. oktobrom istega leta.

Svet je dalje sklenil, da država, v kateri
se bo vršila tretja balkanska konference,
ni obvezana organizirati takojimenovanj
balkanski teden.

Včeraj je balkanska konference skleni-
la, da se sestane svet najmanj 3 mesece
pred začetkom tretje balkanske konfere-
nce. Delegati na drugi balkanski konfere-
nci so se zahvalili turški delegaciji za do-
bro organizacijo konference in prisrčni
sprejem, ki so ga bili deležni v Turčiji.

Carigrad, 28. okt. AA. Delegati druge
balkanske konference so se vrnili iz An-
kare v Carigrad, odkoder so noč ob
18:20 odpotovali v svoje domovine.

Strah pred zimo v Nemčiji

Iskanje gospodarskega programa za olajšanje bede nižjih slojev

Berlin, 28. oktobra. AA. Po obisku ita-
lijanskega zunanjega ministra Grandija se
javnost največ zanima za gospodarska
vprašanja in za čedalje bolj naraščajočo
brezposelnost.

Ministrski svet je imel včeraj popoldne
sejo. Razpravljali je o gospodarskem pro-
gramu, ki naj po zimi olajša veliko po-
manjkanje in brezposelnost v nižjih slojih.

Zadnje dni je več ministrov sestavilo
načrte za omiljenje gospodarske krize. Ti
načrti bodo osnova za končni osnutek vla-
de. O tem osnutku bo razpravljala gospo-
darski svet v četrtek. Seji bo predsedoval
predsednik republike Hindenburg.

Gospodarski svet bo izvolil več podod-
borov in sicer za mezde, cene itd. Mezdo

vprišanje je važno zato, ker poteceta 31.
oktobra dve tretjini tarifnih pogodb. Ni
izključeno, da izbruhnejo v zvezi s tem
hude mezdne borbe med delodajalci in
delojemalci.

Razsodba v sporu med Poljsko in Gdanskim

Gdansk, 28. oktobra. AA. Komisar Društva
narodov je izrekel razsodbo v konkurenčnem
sporu med pristanišči Gdansk in Gdingen.

Poljska je pogodbeno dolžna, da vsestransko
izkoristi pristanišče v Gdanku.

Gdanku pa ne priliče monopol na poljsko
pomorsko plovbo.

Poljska sme graditi pristanišča in jih izpo-
polniti po mili volji, vendar ne sme izdajati
prednostnih ukrepov v škodo Gdanskega.

Rokopisov ne vračamo.
Oglas po tarifi in dogovoru.

Uprava

Ljubljana, Gradišče 10, tel. 30-63.

Podružnica v Mariboru, Alek-

sandrova cesta št. 24, tel. 29-60.

V Celju: Slomškov trg 4.

Pošt. šek. rač.: Ljubljana 15.621.

Velikanska zmaga angleške narodne stranke

Niso znani še prav vsi rezultati angleških volitev, toda že dosedanje rezultati govore z vso jasnostjo o silni zmagi konservativcev in o še većem porazu laburistov. Već ko dvakrat decimirana izide Hendersonova stranka iz volitev, dočim je Henderson sam propadel v obeh volivnih okrajih in izgubio mandat. Njegov poraz je tem katastrofalnejši, ker je še leta 1929. dosegel v svojem volivnem okrugu nad 8000 glasov većine, sedaj pa je ostal v manjšini. In kakor iz Hendersonovega okraja, tako prihajajo skoraj iz vseh laburističnih okrajev same vesti o težkih porazih. Celo izrazito delavski revirji so se odločno izjavili proti laburistom in njih nenacionalni politiki.

Kajti izven vsakega dvoma je, da je bila laburistična stranka poražena predvsem vsled njene nenacionalne politike. Z razpisom angleških volitev je bila za angleškega volivca situacija jasna. Na eni strani so bili z MacDonaldom na čelu ugledni in izkušeni politiki, ki so se v težki gospodarski krizi združili v narodni stranki, da s složno delom in tudi z žrtvami rešijo angleški narod iz teške nesreće, na drugi strani pa so bili teoretiki, ki niti v najbolj kritičnem času niso hoteli poznati sloge, ki niso bili iz strahu za svojo popularnost dostopni za nobeno žrtev in ki bi še naprej žonglirali z razrednim bojem ter koketirali z Moskvom, samo da ne bi trpela njih stranka.

Zaradi strankarskih računov so se laburisti izločili iz splošne narodne fronte in zato so propadli in sicer tako strahovito, kakor ni mislil niti njih največji političen nasprotnik.

Staro angleško narodno pravilo je, da mora v času narodne nesreće vladati največja sloga. To angleško pravilo je dalo angleškemu narodu vedno to moć, da je bil kos tudi največjim težkoćam in nevarnostim. Ena najlepših tradicij angleškega naroda je v tem svetem angleškem pravilu.

Ko pa se je zgodila ta nezaslišana stvar, da je ponosni angleški funt zdrknul s svoje višine, tedaj ni bilo za zavednega Angleža nobenega dvoma, da je prišel čas narodne sloge, ko mora vsako pomagati, da pride narod iz težave. In njegovi politični voditelji so mu z živim vzgledom tudi potrdili, da je v resnici prišel čas, ko mora sodelovati vsak Anglež pri reševanju angleškega gospodarstva in ko se nihće ne sme izločiti iz narodne fronte.

Zavedni angleški narod pa je vedel tudi to, da so v času velikih težav potrebne tudi žrtve. Zato se ni odvrnil od tistih, ki so mu govorili, da je treba znižati razne podpore in zvišati razne davke, ker je vedel, da drugače ni mogoća rešitev. S tem večjo odločnostjo pa se je odvrnil od onih, ki niti v resnih časih niso mogli opustiti demagogije in ki so hoteli pričarati z obljubami in brez žrtve še lepša nebesa. Ni trpel teh demagoških prorokov angleški narod in zato naravnost s triumfalno većino glasoval za kandidate narodne sloge. Sijajno je tako angleški narod v času nesreće zopet enkrat dokazal, da je velik narod po svojem značaju in svoji politični zavednosti in v tem krasnem zrelostnem izpričevalu angleškega volivca je tudi največja moralna zmaga volitev, obenem pa tudi najtežja moralna obsodba onih, ki so se izločili iz splošno narodne fronte složnega dela.

Kar sama od sebe se postavlja paralela med angleškimi in našimi volitvami. Tudi pri nas so vsi pozvani, da sodelujejo pri vsenarodnem delu, tudi pri nas treba s složnim delom premagati težko gospodarsko krizo, tudi pri nas je postavljena splošna narodna fronta. In tudi pri nas je na volivcih, da pred vsem svetom podajo dokaz svoje državljanske zrelosti in tudi pri nas bodo volitve manifestacija za državo.

A kljub vsem tem resnicam pa so tudi pri nas ljudje, ki noćejo biti v skupni narodni fronti, ki propagirajo abstinenco, ko tujina čaka na deklaracijo jugoslovanskega naroda o svoji enotnosti. In abstinenco oznanjajo, pa čeprav vedo, da nam mora ta gospodarsko nad vse škodovati in le poostriiti gospodarsko krizo.

Angleški volivcić je pravilno precenili situacijo in s svojim zavednim nastopom pri volitvah silno dvignili angleški ugled. Vsa tujina občuduje danes angleški narod. Tudi jugoslovanski volivec mora pravilno preceniti situacijo in prav tako složno nastopiti za narodno fronto. Po sijajni zmagi narodne stranke v Angliji bi bilo dvakrat žalostno, če bi jugoslovanski volivec bil po volitvah primer klavnega državljan, ki v usodni uri ni razumel svoje dolžnosti.

Revizijonizem fašistovske Italije

»Temps« o Mussolinijevem govoru v Neaplju

Pariz, 28. oktobra. r. V govoru, ki ga je imel Mussolini na fašistovskem manifestacijskem zborovanju v Neaplju, je voditelj italijanskega fašizma rekel med drugim, da vztraja Italija na stališču, da se morajo mirovne pogodbe spremeniti. Tukajšnji list »Le Temps« pripominja v svojem poročilu o tem govoru, da je predsednik italijanske vlade ostal tudi to pot — kakor sicer tudi vedno prej — le pri splošni formulaciji zahtev italijanske zunanje politike, ne da bi bil povedal, kako si predstavlja revizijo mirovnih pogodb ter v kakšnem obsegu in v kateri meri naj bi se izvršila, da bi bila v skladu z željami Italije. Evropska javnost — nadaljuje list — pa bi vendar hotela vedeti, ali bi fašistovska Italija privolila v zopet-

no vzpostavitev Habsburžanov, v zopetno vstajenje Avstro-Ogrske in ne bi li dalje pristala na to, da se spremeni položaj Gornjega Poadižja (južnega Tirola, ki je pripadel Italiji) in Julijske Krajine.

Kljub temu pa se je moglo na zborovanju spoznati, kako si fašistovska Italija to stvar predstavlja. Točno pod balkonom, s katerega je govoril Mussolini, so držale ob času »ducejevega« govora tri črne srajce velik napis, na katerem se je čitalo: »Dalmacija ali smrt«.

Ob čitanju tega gesla in poslušanju Mussolinijevoga govora — zaključuje »Temps« — je postalo človeku takoj jasno, kako zelo nevarna je revizija mirovnih pogodb, kot jo propagira fašizem.

Bivši pristaš SLS agitira za volilno udeležbo

Pojdite složno strnjeni na delo za moćno Jugoslavijo

Šmarca, 28. oktobra.

Volilno gibanje v kamniškem srezu je postalo tako živahno, da je že prekosilo vse dosedanje volitve. Dnevno se vrše shodi po vsem srezu in narod vćim dalje većjem številu prihaja na shode.

Lep shod v Šmarci

Vćeraj se je vršil v Šmarci pri Kamniku velik shod sreskega kandidata za kamniški srez Antona Cererja. Kljub temu, da je bil shod sklican na delavnik, se ga je vendar udeležilo veliko število volivcev. Shod je otvoril šmarski župan Ljotje Vavpotić, ki je podal uvodno besedo veterinarju Rauterju iz Kamnika.

Za g. Rauterjem je povzel besedo posestnik g. Franc Bore iz Šmarce. Očividno dobro razpoložen radi nepričakovane udeležbe volivcev, je v izbranih, iskrenih besedah obsodil naše večne strankarske razprtije in opominjal na resnost časa, ki bolj kot kdaj zahteva od nas, da strnjeni složno delamo za moćno in krepko Jugoslavijo. G. Bore, ugleden in delaven pristaš bivše SLS, je med drugim podal tudi naslednje značilne misli:

»Pri vsakih volitvah sem dosedaj še izpolnil svojo državljansko dolžnost in vedno sem šel na volišće. Bil sem vedno zvest pristaš SLS in nikdar nisem volil v drugo skrinjico, zato sem bil tudi sedaj vesel, ko sem slišal, da je bila ponudena kandidatura v našem srezu odlični predstavnikoma bivše SLS g. poslancu Streinu in g. Novaku. Videl sem v tem, da se ne uganja nobena strankarija, ampak da je glavni namen volitev konsolidacija in povzdig naše domovine. Razočaran pa sem bil, ko sem zvedel, da sta oba gospoda odklonila zastopati interese kamniškega sreza v parlamentu. Najstrožje moram obsoditi to pogreško pravok bivše SLS. Šel bi prav gotovo volit vsakega

svojega bivšega somišljenika, ako bi kandidiral, ker pa nihće ne kandidira, bomo šli kljub temu vsi složno na volišće odobravajoć izjavo ljubljanskega podžupana g. profesorja Jarca, ki se je postavil na edino pravo stališće, da je treba sedaj delati ne pa razdirati. Šli bomo po poti, ki jo je začrtal ranjki dr. Krek v svoji oporoki na smrtni postelji, ko je dejal: Pojdite složno strnjeni na delo za skupno Jugoslavijo.«

Iskrene besede g. Bore, ki uživa v svoji občini največji ugled, izgovorjene v veliki ljubezni do naroda in države, so napravile na vse prisotne volilce najgloblji vtis in žele splošno odobranje.

Na Homecu

Po zaključnem govoru kandidata g. Cererja, čigar kandidaturu so volilci sprejeli z velikim odobravanjem na znanje, so se vsi trije govorniki odpeljali na shod na Homec. Tudi tu udeležba ni bila nič manjša kot v Šmarci. Volilci so pazno sledili izvajanjem govornikov in jim glasno pritrdjevali. Zlasti govor g. Bore je bil sprejet z velikim navdušenjem, ki nam daje najboljšo zagotovilo, da bo narod 8. novembra z veliko udeležbo pri volitvah najstrožje obsodil one, ki propagirajo abstinenco.

Solski upravitelj g. Mirno Praprotnik, ki je predsedoval shodu, je na koncu izrekel toplo zahvalo govornikom, zlasti kandidatu g. Cererju za lepe besede in pojasnilo o gospodarskih in političnih razmerah ter pozval navzoće volilce na čim številnejšo udeležbo pri volitvah.

Po shodu se je razvil živahen razgovor med govorniki in volilci, ki so pokazali za vsa pereća vprašanja izredno razumevanje in zanimanje. Šele okrog 11. ure so se volilci razšli s trdnim sklepom, da bodo šli 8. novembra vsi na volišće.

Spremembe k zakonu o ustrojstvu vojske

Beograd, 28. oktobra. 1. V današnjih »Službenih novinah« je bil objavljen zakon o izpremembah in dopolnitvah zakona o ustrojstvu vojske in mornarice. Z njim se v mnogomćem spreminjajo odredbe zakona. Med drugim je odredjeno, da člani Sokola kraljevine Jugoslavije služijo tri mesece manj kakor pa je sicer rok v kadru. Rekrutom-dijakom se skrajša rok službe v stalnem kadru na 9 mesecev. Rekruti-dijaki, ki so izvršili izpite na kakšni srednji ali strokovni šoli ali na fakulteti doma ali na tujem, morajo delati po 9 mesecih izpit za rezervne podporočnike. Tisti dijaki pa, ki nimajo še izpita teh šol, delajo po 9 mesecih izpit za čin rezervnega podnadrednika. Kdor izpita ne napravi, služi 14 mesecev, a rekruti-dijaki, ki so člani Sokola kraljevine Jugoslavije, služijo 45 dni manj. Bogoslovci z dovršenim bogoslovjem ali dovršeno kako versko šol priznane veroizpovedi služijo 6 mesecev. Posebej je urejen tudi rok službe onih mladenićev v zadrugah, kjer je već obveznikov.

Novi neredi na Cipru

London, 28. oktobra. AA. Prebivalstvo otoka Cipra je začelo po primeru Indije pridobivati sol iz morja. Na otoku je v veljavi monopol soli.

Redarji imajo nalog, da preprećijo vsakršno kršitev tega zakona.

Po poročilu iz Aten je množica v Parnaci napadla angleške čete, ki so se izkrcavale, s kamenjem.

Guvernerja so izgrezniki ranili, njegov avto pa sežgali.

Grandijev odhod iz Berlina

Berlin, 28. oktobra. AA. Grandi je odpotoval s svojo gospo iz Berlina v Rim.

Japonska sprejela premirje v oboroževanju

Tokio, 28. oktobra. AA. Japonska vlada je sprejela načrt konvencije o ukinitvi oboroževanja za dobo 12 mesecev. Konvencijo je sestavilo Društvo narodov. Sprejem pa je odviesen od tega, da konvencija ne bo nasprotovala že odobrenim gradbenim in oborožitvenim načrtom, in da jo sprejmejo vse sosedne države, zlasti pa one, ki niso članice Društva narodov.

Bomba na italijanskem konzulatu v Franciji

Pariz, 28. oktobra. AA. Iz Chamberyja poročajo: Sročil ob 22.30 je eksplodirala bomba, ki je bila postavljena na okno tukajšnjega italijanskega konzulata. Bomba je porušila pisarno konzulata in vso prednjo stran poslopja. Škoda je precejšnja. Človeških žrtve ni bilo.

Kraljevići so odšli z Bleda

Bled, 28. okt.

Preteklo soboto so nas zapustili ljubki gostje, kraljevski principi. Odšli so v Beograd, z njimi pa tudi gardna četa z oficirji. Tudi ni videti nobenega tujca, tako da vlada na Bledu pri zaprti Kazini in Toplicah pravo pravcato mrtvilo, katerega še povećuje slabo vreme.

Washingtonski sporazum in Nemćija

Berlin, 28. oktobra. AA. Iz Washingtona poročajo: Zastopniku nemćkega brzojavnega urada so izjavili, da je pri pogajanjih med Hooverom in Lavalom washingtonska vlada vztrajala na tem, da bi Združene države secerne Amerike ne bile izolirane v vprašanju mednarodnih dolgov. Baš pri teh pogajanjih je šlo za to, da najdejo sredstva in način, kako od pomoći Nemćiji. Po daljši razpravi so dognali, da bi bilo v tem pogledu najbolje ravnati se po ukrepih in na način, ki ga predvideva Youngov načrt. Čimprej bodo to storili, tem bolje bo.

Sijajna recepcija pri češko-slovaškem konzulu inž. Sevdćiku

Ob priliki češkoslovaškega narodnega praznika

Ljubljana, 28. oktobra.

Danes popoldne od 17. ure naprej je sprejemal češkoslovaški konzul inž. Sevdćik v svojem apartmanu stanovanju na Erjavćevi cesti odlične predstavnike naše javnosti in številne prijatelje bratske Češkoslovačke, ki so prišli čestitati za narodni praznik bratov Čehoslovakov.

Konzul inž. Sevdćik s soprogo in podkonzul Cihelka s soprogo sta sprejela ob tej priliki med drugimi bana dr. Marušića z vsemi načelniki banske uprave in z banovim tajnikom, ministra Ivana Hribarja, generala Dragomirja Popovića, zastopnika odsotnega divizionarja generala Djordja Popovića, rektorja dr. Šerka in prorektorja dr. Dolence, prof. dr. Ućića, številne višje častnike, komandante ljubljanskih vojaških edinic, konzule Neuvilla, dr. Orsini-Rosenberga, italijanskega podkonzula Andriolija, dr. Dularja, Struelja, župana dr. Puce z nekaterimi občinskimi svetniki, dvorno damo gospo Tavčarjevo, soprogo ministra dr. Kramerja, soprogo generalnega tajnika Zbornice TOI Ivana Mohorića, predsednika Narodne galerije dr. Windischerja, predsednika višjega deželnega sodišća dr. Rogina, državnega pravdnika dr. Grasellija, industrijalca Bonaća za Velesajem, dr. Pretnarja za SPD, br. Gangla in br. dr. Fuksa za SKJ, dr. Pipenbacherja za Sokolsko župo Ljubljana, dr. Slokarja, dr. Vidmarja, ravnatelja Reiserneja in zastopnike vseh JC Lig, številne zastopnike društev, zvez in korporacij ter zastopnike ljubljanskih dnevnikov s predsednikom Novinarskega združenja direktorjem Virantom.

Premijera Brez tretjega

Ljubljana, 28. oktobra.

Nocoj se je v dramskem gledališču ob razveseljivo številni udeležbi vršila premijera Bego-viceve drame Brez tretjega. Delo je v režiji prof. Šesta prav lepo uspelo gđ. Danilova in Levor, ki sta kreirala edini vlogi, sta žela mnogo pohvale. Živahno aplavdiran je bil tudi avtor, ki je prisostvoval predstavi. Danilova je prejela šopek cvetja.

Stremljenje po najvećem dobićku

Prof. dr. Gosar o osnovah modernega menjalnega gospodarstva

Vćeraj je profesor dr. Gosar na ljubljanski univerzi otvoril svoja predavanja o socioloških in ekonomskih osnovah moderne družabne reforme. Predavanja so že lani vzbudila veliko pozornost ne samo med visokošolci, temveć v vsej naši javnosti. Prof. dr. Gosar je med drugim izjavil:

Težišće vsega modernega zasebnega gospodarstva je v pridobivanju denarja. Pri vsakem gospodarskem dejanju, pri vsaki menjavi, hoće človek nekaj pridobiti. Vselej je več človek tem več pridobiti. Vse naše gospodarsko ravnanje obvladuje stremljenje po tem većjem pridobitku. To stremljenje je bistven znak modernega menjalnega gospodarskega življenja. Kapitalistična organizacija pridobitnega gospodarstva je pa to stremljenje še do skrajnosti zracionalizirala. To spoznanje nam postavi to stremljenje po najvećem profitu v objektivnejšo luć. Pokaže se nam kot neizogibno, kot bistven in osnovni element modernega menjalnogospodarskega življenja sploh. - Bistvo in glavne zakone tega gospodarstva pa šele razkrijejo zakoni in bistvo takozvanega menjalnega mehanizma.

Menjalni mehanizem je neki zakoniti red medgospodarskih pojavov, od katerih so najvažnejši cene. Samo razne vrste cen so meza, obresti ali bolje obrestna mera, najrazličnejše oblike dohodkov. Vse cene pa nastanejo in se ravnaajo po doloćenih, stalnih zakonih, ki so ogrodje menjalnega mehanizma. Predavatelj je nato obrazložil pojem cene, in vrste cene ter konkurence. Prišel je do zaključka, da so cene osrednji pojav modernega menjalnega gospodarstva. Okrog cen se suće vse moderno gospodarsko življenje. Kajti dobićek ali pridobitek, zaradi katerega ravno gre pri gospodarstvu, je odviesen od cene, ki jo za blago, kapital ali za delo v tej ali oni obliki prejma. Zato so cene osrednji pojav gospodarstva. In v postanku in gibanju cen je obsežen ves menjalni mehanizem. Prav posebno važen pomen za pojmovanje in razumevanje moderne-ga gospodarskega življenja imajo zato pravila in zakoni, po katerih se cene ravnaajo. O teh bo pa prof. dr. Gosar predaval prihodnjo sredo.

Dunajski sadni trg

Dunaj, 28. oktobra. d. Na današnji sadni trg so pripeljali 13 vagonov grozdja, od tega 3 vagone jugoslovanskega, 3 madjarskega in 7 bolgarskega.

Novi zakon o pošti, telegrafu in telefonu

Ljubljana, 28. oktobra. AA. Uradno se razglša: 30. oktobra t. l. stopi v veljavo novi zakon o pošti, telegrafu in telefonu.

§ 72 tega zakona pravi: Vsako telegrafsko in telefonsko sporoćilo, ki se da po telefonu ali telegrafu v javnem prometu, je podvrženo plaćilu predpisane pristojbine. Plaćevanje pristojbin so oprošćeni:

1. uradna sporoćila poštinih, telegrafskih in telefonskih zavodov;
2. nujna sporoćila državnih in občinskih organov v primeru vojne ali mobilizacije vojske, v primeru požara, povodnj, potresa, večjega nereda, epidemije v širšem obsegu ali drugih podobnih nesreć;
3. meteorološka in seizmografska telegrafska sporoćila državnih in privatnih zavodov in njihovih dopisnikov oziroma zaupnikov in
4. nujna sporoćila društva Rdećega križa državnim oblastem in svojim podoborom, kakor tudi teh podoborov društva Rdećega križa v primerih, naštetih pod točko 2 tega paragrafa.

Vse dosedanje oprostitve telegrafskih in telefonskih pristojbin, ki niso našete v tem zakonu, prenehajo veljati, ko stopi v veljavo ta zakon.

Od 30. oktobra t. l. dalje morajo vse oblasti in uradi plaćeovati vse telefonske pristojbine (instalacije, naroćnino in pristojbine za pogovore). Oprošćeni so samo telefoni v prometnem ministrtvu, pri državnih železnicah in pri direkciji rećne plovbe ter poštno-telefonsko-telegrafske ustanove in njeni organi, ki so postavljeni po službeni potrebi. Tudi meteorološki in seizmološki zavodi (državni kakor privatni), morajo plaćeovati pristojbine za telefonske pogoje, v kolikor ne veljajo izjeme po § 72, točka 2.

Enodomen parlament v Španiji

Madrid, 28. oktobra. AA. Na današnji seji španskega parlamenta je bil po dolgi razpravi odbit predlog radikalne stranke, ki se nanaša na ustanovitev dvodomnega parlamentarnega sistema. Predlog je bil odbit s 150 proti 100 glasovom.

Parlament je nato s 140 proti 93 glasovom sprejel člen ustavnega načrta, ki naglašja, da državna oblast izhaja iz naroda. Oblast se uveljavlja preko narodnega predstavništva.

VREMENSKA NAPOVED.

Dunaj, 28. oktobra. d. V severnih Alpah se bo za nekaj časa zjasnilo, potem pa vdvo zapadni vetrovi s porastom topline in s padavinami; v južnih Alpah pretežno oblačno.

Številni volilni shodi po vsej Sloveniji

Dolenjska se prebuja — Vzorna agitacija ministra dr. Županiča

Novo mesto, 27. oktobra.

Iz Tuberj je pohitel dr. Županič gor ob Krki proti Žužemberku. Ustavljaj se je po vseh vaseh ob cesti, v Žužemberku pa je imel mal se stanek z možmi, ki so se izrekli za volivno udeležbo. Ob povratku se je kavalirsko ustavil pri svojem sokandidatu Klineu na Gorenjem Polju, ter ga pozdravil kot tovariša, kar je napravilo zelo ugoden vtis v Klinčevi gostilni. Saj gre za skupno idejo in skupen cilj.

Naslednji dan je bila na vrsti proga Novo mesto—Št. Lovrenc ob Temenici. Tudi tam je obiskal vasi in vplivneje može in se z njimi razgovarjal o politični situaciji in o volitvah. Lepo je bil sprejet v Mirni peči, Ponikvah, Trebnjem, Veliki Loki, posebno pa v Št. Lovrencu, kjer živi njegov prijatelj župnik Oblak, vzoren duhovnik in izvrsten gospodar. Bivši minister, sam kmečki sin, se je preprosto pogovarjal z vaškimi možaki, z duhovniki in z delavnimi ljudstvom, in vse je pazljivo poslušalo izkušenega moža. Bilo je le nekaj nezrelih ljudi, ki še vedno tavajo v časih pred 6. januarjem in ki so se postavljali na stališče raznih kulturnih in nekdanjih strank, kar pa je kandidat energično zavračal, češ da pomeni to nerazumevanje državne politike. Posebno ogorčeno je zavrnil one, ki so hoteli imeti neke vrste pakt pripadnikov dveh gotovih bivših strank. Povdarjal je, da so sedaj vsi povabljeni k sodelovanju, vsi brez ozirov na nekdanjo strankarsko pripadnost. Predočil je volilec, kako

so sedaj duhovi razdeljeni v dva tabora: v one, ki se hočejo udeležiti volitev in one, ki nočejo na volišče. Povdarjal pa je, da bodo tisti, ki se volitev ne udeležijo, tudi na svoj način volili, ker se bodo izrekli za negativnost in sabotiranje državnega življenja. Oni bodo predvsem odgovorni, ako bi se zgodilo kaj slabega za državo in še posebej za Slovence.

Za Št. Lovrencom je posetil kandidat Mirno in se je z zavestjo, da je mnogo storil za državo, vrnil v Novo mesto, kjer je imel že pet uspešnih volilnih sestankov. V nabito polnih prostorih gostilne »Na vrati« je prošli teden pojasnil zbranim meščanom in uradnim potrebo državnoborskih volitev ter žel za svoja domoljubna izvajanja enodušno priznanje.

V soboto je dr. Županič zapustil Novo mesto ter se podal v družbi odličnega prijatelja preko Dol. Toplic v Poljane in Črmošnjice med Kočevje. Propovednika državne misli sta bila povsod sprejeta z odobravanjem in z obljubami, da bo narod glasoval za državno politiko. Iz topliškega župnišča in občinske pisarne sta odnesla kar najboljše vtise.

In v Novem mestu so imeli v ponedeljek pri liko poslušati kandidata okoliški volilci v gostilnah pri Murnu in pri Zicu. Vse je spoznalo potrebo volilne udeležbe in se izreklo zanj.

Povsod je dr. Županič tudi enogledno demotiral vse zlonamerne agitacijske vesti o kakršnikoli obveznosti napram svojemu namestniku Belovskemu.

Uspeh agitacije ministra dr. Županiča vedno večji

Isti večer je sklical novomeški župan dr. Režek velik volilni shod v restavraciji hotela Windischer v Kandiji. Velika dvorana in sosednji prostori so postali pretesni za številne udeležence. Bistvo njegovih krasnih izjavij je tvoril dokaz, da je dolžnost vsakega zavednega Jugoslavana, da odda 8. novembra svoj glas za državnega kandidata, pa naj si bo ta ali oni, smoter je isti: pomagati sam sebi z notranjo gospodarsko ureditvijo države in sodočati pri tem, zunanjemu svetu in sosedom pa pokazati, da smo kot en mož, kadar gre za državo. Ni izdajalec tisti, ki pohiti na volišče, kot je gesto nasprotnikov, težak pa bo odgovor onim, ki ostanejo doma.

Za njim je govoril kandidat dr. Županič. Zahvalil se je županu za iskrene besede ter razvil pred volilci svoj gospodarski program s posebnim ozirom na Novo mesto. Dvigniti ga je kot tujsko-prometno središče Dolenjske, kar mesto po edinstvenem položaju zasluži, oskrbeti

mu prepotrebni most, v higijskem oziru moderno klavnico, pospešiti gradnjo že davno projektirane železniške zveze z Brežicami, privabiti industrijo. Tako bo pomagano meščanu in okoličanu, gospodu in kmetu. Njemu kot njegovega predgovorniku so zborovalci burno aklamirali.

Govorili so še drugi, iznašale so se potrebe stanov in naglašala se je vsepovsod gospodarska ustalitev države, k čemur bodo pripomogle edino uspešne volitve.

Dr. Trošt je temperamentno govoril za kmečke interese in priporočal kandidata Klinca, vladni svetnik prof. Seidl je orisal delo akcijskega odbora, dr. Režek pa je k sklepu prav pripomnil, da je sklical shod le v namenu, da dokaže volilec važnost in potrebo sedanjih volitev, in ne v katerikoli osebno agitacijo, ki bi mogla trenutno stvari več škoditi kot koristiti.

Volilni shod v Trebnjem

Kandidat Kline v novomeškem okraju — Podrobna agitacija min. dr. Županiča

Trebnje, 26. oktobra.

V nedeljo je imel sreski kandidat za srez Novo mesto g. Anton Kline posestnik in župan iz Gor. Polja več shodov v svojem srezu, med drugimi tudi v Trebnjem in Dobriču, ki so najlepši dokaz politične zrelosti in pojmovanja današnjega položaja našega ljudstva, ki je pozabilo na vse prejšnje strankarske strasti in politične borbe.

Po prvi jutranji maši se je zbralo na trgu pred cerkvijo nad 300 volilcev, da se porazgovore o volitvah. Po kratkih pozdravnih nagovorih je kandidat Anton Kline izvajal:

Prihajam med vas na vašo željo, kot vaš tovariš in kot kandidat na listi predsednika vlade Petra Živkovića. Nisem se do danes vmeševal v politiko, a vendar sem sedaj stopil v politično areno in se odločil za aktivno sodelovanje pri konsolidaciji naše države. Smo v dobri evoluciji in naša država prehaja po zgodovinskem 6. januarju v poslednjo fazo svoje okrepitve in notranje ureditve. Dosedaj je govoril naš vladar, ko je s svojimi velikimi kraljevskimi akti napravil konec strankarskim bojem, ki so bili

za našo državo tako uničujoči, in izpeljal naš državni voz iz močvirja. Postavil ga je na trda tla in naprosil narod, da ga pelje dalje. Vi ste narod in Vi morate pomagati svojemu kralju, ki vas danes poziva vse na sodelovanje za krepko in močno ureditev naše države. Vsi smo za boljšo bodočnost svoje države in naša dolžnost je, da pri tem delu sodelujemo. Pozivam Vas vse, da pridete na volišče in da ta dan manifestirate za napredek in konsolidacijo močne zedinjene velike Jugoslavije pod čvrstim vodstvom prevzvišenega našega očeta in vladarja kralja Aleksandra. Navzoči so njegovim izvajanjem pazno sledili in jim burno pritrdili. Ljudstvo se je odločilo, da gre na volišče in tako pomaga v teh viharjih dneih splošne krize samo sebi v boljšo in lepšo bodočnost.

V daljših in krepkih besedah je nato profesor Kovač iz Novega mesta obrazložil volilec pomen sedanjih volitev in pojasnil naše politično stanje. Zaključil je svojo lepo besedo s pozivom vse na volišče in priporočil je podrobno agitacijo vseh, ki hočejo sodelovati pri velikem delu izgradnje Jugoslavije. Ljudstvo se je raz-

šlo v veri in trdnem prepričanju v boljše čase.

Enako zborovanje se je vršilo po deseti maši tudi v Dobriču in tudi tukaj je ljudstvo izvajanje obeh govornikov odobraval in se odločilo, da gre volit.

Trebnje, 26. oktobra.

Sreski kandidat dr. Niko Županič je to nedeljo priredil niz obhodov po tukajšnjih krajih in vaseh. Po prvi maši je imel skupno z namestnikom kandidata Klinca g. Matkotom velik volilni zbor v Mirni peči. Oba govornika sta povedala ljudem pomen teh volitev in jih pozvala na volišče. Minister Županič je nato obhodil Trebnje, Veliko Loko, Št. Lovrenc in ljudstvu povedal, da je kandidat tudi Anton Kline in je bil presenetljiv in vse je odobraval njegova izvajanja ter bil je prisrčno sprejet, kjerkoli se je pojavil. Vsa lepota njegove volilne agitacije je bila podana v tem, da je povedal in povda-

Novo mesto odločno za volilno udeležbo

Prebudil se je narod iz prvotne brezbrzičnosti, in zanimanje za volitve raste z vsakim shodom. Posestnik Anton Kline iz Gorenjega Polja je kot volilni kandidat prišel v nedeljo 18. t. m. s svojo agitacijsko turnejo širom sreza. Spremljal ga je po večini organizator »Kmečke prosvete« dr. Trošt, odvetniški koncipient v Novem mestu.

Takoj po prvi jutranji maši se je zbralo v Št. Petru okoli osemdeset gospodarjev kmetov, dr. Trošt jim je povdaril pomen sedanjih volitev, kandidat Kline pa jim je zlasti pojasnjeval potrebo, da se kmetovalci ob teh volitvah v čim večjem številu odzovejo ter tako izrazijo voljo, da hočejo pri vodstvu državne politike ter državnega gospodarstva neposredno sodelovati in isto kontrolirati.

Po deseti maši sta imela enak sestanek v Beli cerkvi. Tudi tam je ljudstvo voljno poma-

ril ob vsaki priliki, da sta v novomeškem srezu dva kandidata, za katere naj se ljudstvo odloči po svoji svobodni volji in prepričanju. Nikjer ni podpiral le svojo kandidacijo, ampak povsod povedal, da je kandidat tudi Anton Kline in pozival je ljudi le na volišče. Nikdo naj od volitev ne izostane, vsi na volišče in izbirajte po svojem lastnem prevdanku. Moja sveta in častna dolžnost je, da vam kot kandidat obrazložim današnje stanje, pomen volitev, vse ostalo delo je pa vas samih, zato vas pozivam, da oddaste svoj glas, in da tako pokažete, da ste kot eden za ureditev naše države in za svojo lastno boljšo bodočnost. To je današnje volilno geslo: osebnosti naj ne igrajo nobene vloge in povdarjam vam ponovno, da so volitve so svobodne in da glasujete po svojem prepričanju — glavno pa je, da glasujete in s tem izrečete svoje zaupanje možem, ki bodo vaši poslanci v novem parlamentu. To je kar sem vam hotel reči in sedaj se odločite, je zaključil minister Županič. Ljudstvo je spričo take poštene agitacije obeh kandidatov zadovoljno.

In ob tej pošteni agitaciji, brez strankarstva in brez prejšnjih strasti je naša občina odločna, da voli, kot en mož.

gati državi in s tem sebi.

Preko Krke ju je še isto popoldne vodila pot v Orehovo in v Brusnice. Povsod sta našla med nekaterimi slepci dovolj uvidnih mož, ki bodo storili svojo državljansko dolžnost.

Zadnjo nedeljo je imel kandidat Kline shode v Trebnjem, Dobriču in Žužemberku. Z njimi je bil profesor Kovač. V Mirni peči je uspelo zboroval kandidatov namestnik Martin Matko, upokojeni šol. upravitelj.

Podgorce je med tem obiskal posestnik iz Gotne vasi Jože Matko. Po jutranji maši v Podgradu, po deseti maši v Gaberjah. V enem kot v drugem kraju so se vašani udeležili shoda v lepem številu in odobraval naziranj govornikov, da se je treba udeležiti prihodnjih volitev v interesu države, Slovencev kot naroda ter kmečkega stanu.

Italijani svetujejo našim dvolastnikom volilno abstinenco

Shod v Žireh — Izključeni so hinavci in dvoličneži

V nedeljo po prvi maši se je vršil volilni shod v avtogarži g. Poljanška. Namesto napovedanega obiska ministrov dr. Kramerja in Puclja, ki sta bila zadržana, sta nas obiskala direktor Reisner in dr. Zaje. Direktor Reisner nam je med drugim dejal:

Sedanje volitve so javne, zato so izključeni hinavci in dvolični obrazi, ki so nosili v enem žepu »Jutro« v drugem pa »Slovenca«. Te volitve se ne morejo niti izdaleka primerjati z onimi v prejšnjih časih, ampak so manifestacija za jugoslovansko idejo. Z njimi bomo dokazali našim zunanjim prijateljem in sovražnikom, da smo politično in narodno zreli. Vsi voditelji prejšnjih političnih strank so imeli navadno pred očmi le dobro nekaterih oseb v stranki, za povzdigo gospodarstva in za blagor države se pa niso brigali. Nova ustava je zelo modro sestavljena in njen glavni smoter je blagor poedinca, kakor tudi blagor države. Hujškači naj puste ljudstvo, da samo premisli, kako zelo bi si škodovalo, ako se ne bi udeležilo volitev.

Za direktor Reisnerjem je povzel besedo dr. Zaje, ki se je spominjal majske deklaracije, s katero so naše žene in dekleta položile temelj edinstva in ideje jugoslovanske države. Ker so sedanje volitve nekaj plebiscit za državo, se moramo v polnem številu odzvati. Že pokojni dr. Krek je jasno zahteval pot, rekoč, da ni Slovencev brez Jugoslavije. V krepkih besedah nam je orisal nevzdržno stanje pred 6. januarjem in plemenito gesto vladarja, ki je z energično roko segel po sredstvu, ki je rešilo državo od propasti. Sedaj je dal narodu

proste roke, da sam po svobodni volji sodeluje na konsolidaciji države. Gospodje iz opozicije še danes mislijo, da je čas razprtij. Trdijo, da sedanji način volitev ne dopušča svobode; pa nasprotno je res! Poštenjak bo povsod in proti vsakemu glasno izjavil svoje prepričanje, ne iskreni ljudje pa bi radi ribarili v kalnem. S temi volitvami mora pasti osebno obračunavanje in parlament bo delal le na gospodarskem polju v blagor ljudstva.

Notar iz Logatca Tavzes je poročal, kako prigovarjajo sosedje onkraj meje naše dvolastnike, da naj se ne udeležijo volitev; prav vsled tega pa jim dokažimo in kot zavedni mejaši, da ni med nami plodnih tal za njihovo klevetsko seme in preprečimo goljufive nadeje naših namernih sosedov.

V zaključnem govoru je župan Naglič povdarjal, da hočemo vsi kot en mož stati državi ob strani rez oziroma na stan, vero in jezik. Vsi se udeležimo volitev in s tem dokažimo, do so žiri še vedno krepka, narodna obmejna postojanka.

Poslušalci, ki so se udeležili sestanka v zelo velikem številu, so pazljivo sledili vsem govorom in so se potem živahno debatirali in sklenili, da se udeležijo volitev.

Hrastnik

Tu je umrl v torek popoldne Franjo Likovič, rudniški delovodja, zadet od kapi. Pokojnik je bil star šele 30 let ter tako med svoji kakor med podrejenimi zelo priljubljen. Naj počiva v miru.

Clara Viehig:

Babja vas

Roman iz Eifela

3.

Zgodnje jutro je, solnce še ni izšlo, samo nad gorami na vzhodu se blede rdeči pod oblaki. Sivo leži dolina; travniki so pokriti z zgodnjo meglo, kot z valujočo vodo. Petelini kikirikajo na vso moč, psi so začeli lajati.

Daleč na obzorju se sveti še ena zvezda, medel od sev prejšnjega sijaja. Ura je tri.

Tako zgodaj niso sicer v Eifelschmittu na nogah. Danes se odpirajo vsa vrata; ženske oblečene komaj za silo v srjajah in spodnjih krilih hite v sivo jutro k vodnjakom. Vлага pada kot bi deževalo; nizka stekla oken so vsa zamegljena.

Iz slehernega dimnika se že vije dim in težko prodira skozi gosti zrak k brezbarvnemu nebu.

Z zgubančenimi čeli stoje ženske za kamenitimi ognjišči in kuhajo kavo; pod obešenimi kotli se že vlažno dračje, dim grize v oči, da se solzijo. Kuhinja je mizla, srce težko kot svinec.

V zakonski postelji še leži mož in se premetava med pernicami; nikakor se ne more znajti, glava mu je težka od prepite noči. Vzdiha in kolne.

Kot duhovi se vlečejo ženske, blede, neprespance,

udrtih oči, najbolj cvetoča lica so danes blede, najbolj smejoča ustna bolešno zategnjena. Počasi se vlečejo pri prošenju od plesa utrjene noge.

Zadnje jutro!

Hitro, hitro, čas preide! Dolga je še pot in vlak ne čaka. Z od naglice neokretnimi rokami pomaga žena možu v obleko; nič več se ne ljubimkajo, saj so se v teh kratkih dneh popolnoma izčrpali — in čemu neki? Zdaj odhaja v daljni svet in ona bo ostala sama v ozki dolinici. Tako je pač! Z navajeno vsakodneвно otopelostjo se spet sprijazni s svojo usodo.

Samo še najmanjši otroci spe, večji prinašajo klobuk in palico in devljejo v »papanove« svečenj še kos kruha in potice; ne upajo se govoriti, oče je slabe volje, mati jih tepe pri najmanjšem trušču.

Tiho, tiho! Kot bi imeli mrtveca v hiši, tako tiho se plazijo; cvileč voha okoli pes in se stiska gospodarju k nogam.

V kamri mladih Schneiderjevih gori še lučka; tako temno je tukaj ob blevu, niti svetloba niti zrak ne moreta skozi ozko okence.

Barbka se opoteka od ognjišča k mizi, od mize k postelji, od postelje k omari, pa vedno še kaj pozabi. Golo in prazno tesne rdeče poslikane stene skromno kamro, zmedeno se ozira okrog, mraz jo stresa, — ali še ni bilo včeraj tukaj kot v raj?

Bila še ni navajena naglega slovesa od moža; pred dvema dnevnoma je bila šele poroka. V joku se je zrušila na pručico ob mizi: »kdaj se boš spet vrnil?«

Lovrenc ji je sedel nasproti uprt na komolce in strmel v svojo skodelo, kjer se je parila kava. »Ne jokaj, Barbka,« je spregovoril navsezadnje, toda v grlu je tiščalo tudi njega, njegov glas je bil boječ.

Potem nista več spregovorila.

Pestro poslikana stenska ura je tiktakala, kazalec je drvel z blazno naglico — že je kazal skoraj štiri. Medla svetloba se je kradla skozi temačen prostor. Barbka je upihnila luč, da je smrdeč ugasnila.

»Zdaj grem,« je spregovoril in vstal.

»Še ne!« Obesila se je nanj, popadel jo je grozen strah. »Saj imaš še čas, ostani.« — Krčevito ga je zgrabila za roko — »samo malo še ostani!« Glasno je zakričala »samo še eno minuto!«

»Ne!« Otresel se je je. »Čakajo me!«

Nikdar več te ne bom videla — Ježeš Marija in sv. Jožef — bojim se: da bi morala umreti!«

»Neumnosti!« S spačenimi ustmi se je skušal smejati. »Glej, da ostaneš zdrava, in piši kmalu, ali si razumela?! Zbogom, Barbka!« Vzel je klobuk in zgrabil za svojo culo, s prosto roko pa jo je privel k sebi. »Ježeš, Barbka, ne joči vendar tako! Barbka, ali si neumna?! Barbka, ljuba Barbka!«

Strastni poljubi so zagoreli na njegovih ustnicah, vroče solze so mu močile lica, tresoče se roke so ga tesno objemale. S silo se je končno opustil.

Canjen do dna se je opotekel k durim — še en pogled nazaj, še enkrat je pokimal z glavo — pa se je opotekel čez prag. Odšel je.

Jz Dravske banovine

d Odhod br. Leona Stuklja v Svico. Včeraj jutraj z monanovskim brzovlakom sta odpotovala na tekme švicarske telovadne zveze v Bern naš sokolski prvak br. Leon Stukelj in delegat Saveza SKJ brat Franjo Mačus, načelnik Sokolske župe Maribor. Br. Stuklja želimo pri tokmah mnogo uspeha in srečen povratek v domovino.

d JAD Triglav v Zagrebu je na svojem običnem zboru 24. oktobra 1931, izvolilo za zimski semester 1931. ta-le odbor: predsednik Brinar Miran, cand. for., podpredsednik Pucelj Tone, cand. iur., tajnik Milko Križman, cand. iur., blagajnik Bačnar Boris, stud. rer. com., knjižničar Kveder Drago, stud. tehn., arhivar Hlastec Adolf, stud. tehn., gospodar Križan Oton, stud. agr., odbornik Lippai Viljem, cand. iur., revizorji Boneje Stane, cand., tehn., Gulić Miro, abs. med., častni sod Bogataj Mirko, cand. iur., Spindler Metod, cand. med. in Kladnik Jože, cand. for.

d Poroka. V Stari Oseljici sta se poročila agili sokolski sodelavci učitelj Janko Štefe in gđ. Kati Bašljeva. Vsi prijatelji izrekajo delavnemu bratu najiskrenejše čestitke!

d Nov, lahek in peven moški zbor »Le enkrat šele« Z. Prelovca je izšel v založbi pev. društva Ljubljanski Zvon. Cena prvi kupljeni partituri 5 Din, nadaljnjim izvodom po Din 1.50.

d Naročnikom na »Zborec«. Predzadnja ševilka letošnjega letnika izide začetkom novembra. Kdor tretjega zvezka ni prejel, ni še poravnal naročnine za leto 1931. Naj to čimprej stori!

Obledela obleke barva v različnih barvah in plisirana tovarna Jos. Reich. 398-2 d Plemeniti dar. Kmetijski inspektor ing. Josip Zidanšek je daroval za revne učence osn. šole v Spitalu pri Konjicah 300 Din. Iskrena hvala!

d Jesen, a posebno vlažno in mrzlo vreme mnogo bolj pospešuje prehlade nego suh mraz. Gorka suknja in dobra obutev ne zadoščajo, da bi obvarovali telo pred prehladom a posebno ne pred bolestinami v vratu in hripu in radi tega se v današnji dobi napredka uporabljajo — kot preizkušeno preventivno sredstvo »Panflavin pastilje«. Ob pojavi kašlja in katarja — treba uživati Kresival sirup.

d Vremensko poročilo: Včeraj je kazal v Ljubljani barometer 760,7, termometer 5,2, relativna vlaga 88%, tiho, oblačno 10, dež (7 mm). V Mariboru je kazal barometer 760,6, termometer 2,9, relativna vlaga 94%, smer vetra NW4, oblačnost 10, dež (9,2 mm). Vsa opazovanja ob 7. uri jutraj. Najvišja temperatura je bila včeraj v Ljubljani 7,8 (3,2), Mariboru 4,1 (2,6), Zagrebu 6,3 (3,8), Beogradu 10 (4,7), Sarajevu 13,1 (3,8) in Skoplju 21 (9,6). V oklepajih je označena najnižja temperatura.

Selitve

prevoze vseh vrst blaga, v Ljubljani, na deželo in obratno Vam oskrbi z izurjenim osebjem po zmerni ceni

„Brzopromet“

avtoprevozna družba z o. z.
LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA CESTA 4.
TELEFON ŠT. 2182.

Ljubljana

Nočno službo imajo lekarne Kmet na Dunajski cesti, Levstik na Resljevi cesti in Bohinec na Rimski cesti.

Četrtek, 29. oktobra 1931: Narcis. Pravoslavni, 16. oktobra: Longin.

*

■ Finančni direktor dr. Povalej se je vrnil z rednega oddiha ter sprejema kakor običajno stranke vsak delavnik med 10 in pol 12. uro.

■ Otvaritveno predavanje XII. sezone društva »Soča« v Ljubljani. Prihodnjo soboto dne 31. t. m. bo v društvu »Soča« otvaritveno predavanje v letošnji sezoni, in sicer v salonu restavracije pri »Levu« ob 20. uri in pol. — Predaval b. opredsednik društva dr. Dinko Puc o gospodarskih in političnih krizah drugod in pri nas. Ker je to predavanje za današnje dobo zelo važno in zanimivo, se pričakuje velike udeležbe in vabi društveni odbor vse člane in prijatelje društva k temu večeru. Po predavanju nastopi iz prijaznosti znameniti »Slovanski vokalni kvintet« iz Ljubljane.

■ Prosvetno društvo »Tabore«. Današnji članski sestanek odpade radi sestanka ženskega odseka.

■ MOTOH kava dnevno sveža! Kličite telefon 25—77. 1470

■ Ljubljanskim moškim zborom! Na dan Vseh svetih dopoldne ob pol 11 uri vaja v pevski dvorani Glasbene Matice za petje na grobovih popoldne ob 3. Pozivamo vse pevce, da se vaje in popoldanske petja polnoštevilno udeležijo. Uprava Hubadove župe JPS.

■ Planinski ples. Kakor vsako drugo leto bo priredilo Slovensko planinsko društvo svoj običajni planinski ples na predvečer pred Svečnic, to je 1. februarja 1932. Opozarjamo vsa društva in korporacije na ta datum, da se pri izbiri termina za svoje prireditve ozirajo v svojem kakor v našem interesu na isto obče priljubljeno predpustno zabavo.

■ Octovo kisline je popila 25 letna žena delavca Marija Melin v Litiji 7, baje radi neozdravljive bolezni. Prepeljali so jo v ljubljansko bolnico in je že izven nevarnosti.

■ Kriminalne vesti. Tekom zadnjih dni sta bili zopet ukradeni dve kolesi, Kaplanu Ivanu, ki je imel kolo znamke »Ideal« št. 13409 v I. nadstropju Delavske zbornice na Miklošičevi c. Kolo ki je vredno 1400 Din, je last Josipa Gerkmana. Drugi oškodovanec je Sever Anton, kateremu je izginilo 1000 Din vredno kolo znamke »Princes«, št. 536.505 izpred gostilne Kunstel Angele na Ježici. — Gostilničar Trobec Ivan v Kasezah je prijavil policiji, da mu je neznan tat odnesel dva para hlače, katere je imel obešene na vrtni ograji. — Včeraj smo poročali, da je služkinji Mariji Tudi izginil plašč. Imenovana je med tem izvedela za ime storilca ter se je napotila k njemu. Bil je to neki Stanislav P., kemični čistilec oblek pri neki ljubljanski tvrdki. Sam se je priglasi policiji in izjavil, da je odnesel plašč v polni pijanosti in se po iztrenjenju sploh ni spomnil, kje ga je dobil. — Trgovki s premogom in drvmi, Ivanki Vrhunc, stanujoči v Bohoričevi ulici, je neznan storilec odnesel dve vreči premoga, butaro mehkih drv in dve prazni vreči.

ELEGANTNA DAMA

naroča obleke in plašče v ateljeu
JOSIPINA IGLIČ, Ljubljana
palača Viktorija 2304

Maribor

m Shodi dr. Pivka. Dr. Ljudevit Pivko, sreski kandidat na mariborskem levem bregu, je imel te dni po Slovenskih gorah, tako n. pr. pri Sv. Antonu, v Gočevi, Jarenini, pri Sveti Trojici itd. več zelo dobro uspeših sestankov in shodov. Po ostalih krajih bodo shodi in sestanki te dni.

m Železničarski shod. V torek zvečer je bil v veliki dvorani Narodnega doma shod narodnih železničarjev, kateremu je prisostvovalo krog 1000 ljudi. Predsednik krajevene organizacije narodnih železničarjev g. Rudolf Tumpej je poročal o tekočih stanovskih zadevah, o volitvah pa je govoril sreski kandidat g. dr. Ljudevit Pivko. Razporeženje je bilo zelo dobro in narodni železničarji so soglasno sklenili, da bodo šli dne 8. novembra vsi na volišče, da store svojo narodno in državljansko dolžnost.

m Davkoplačevalec. V smislu člena 148 zakona o neposrednih davkih se naznanja, da dospe v plačilo dne 1. novembra letos druga polovica zemljarine. Dne 15. novembra pa dospe v plačilo četrti četrtletni obrok zgradarine, pridobnine, rentnine in družbenega davka. Uslužbeniki davek se mora plačati najkasneje v roku, ki ga določa čl. 99. zakona o neposrednih davkih. Davčni zavezanci se v njih lastnem interesu nujno pozivajo, da ne zaostanejo s plačili davkov, sicer bodo morali plačati razen zamudnih obresti tudi vse stroške izterjatve.

m Darovi. Mesto venca nagrob pokojnega trgovca Franjo Laha sta darovala g. Franc in ga. Marija Čuš 100 Din za gasilce, g. Karel Jančič pa 150 Din za diško kuhinjo. Namesto venca na grob pok. Srečka Robiča pa je daroval g. Wögerer tudi za gasilce 200 Din.

m Pred nakupom ruma, slivovke, brinjeveca, droženke, brandyja (konjaka), likerjev, špirita itd. obrnite se na tovarno Jakob Perhavec, Maribor, Gosposka ul. 9, tel. 25-80. 2280

m Poroke. Pretekli teden so se v Mariboru poročili: Oskar Obersnel in Nada Kartova, Ivan Resnik in Alojzija Ogrižkova, Karol Ravš in Helena Praprotnikova, rojena Valherjeva, Josip Šiberna in Viktorija Perlavčeva, Friderik Brumen in Marija Testanova, Ivan Breže, učitelj in Emilija Hauzelčičeva, učiteljica, Franc Kurada in Julijana Karničkova, Josip Lebč in Ivana Gerličeva ter Franc Krebs in Marija Bizjakova. Vsem obilo sreče!

m Umrlj. V torek so v Mariboru umrli: Josipina Ruess, stara 36 let, vdova po bivšem carinskem pisarju, pogreb bo v četrtek; v Wolfvi ulici je umrla Marija Dremel, posestnica, stara 79 let, pogreb bo v četrtek; v bolnišnici je pa preminula Marija Kozar, hči tkalke, stara 6 let, pokopana bo tudi jutri popoldne. Blag jim spomin!

m Sneg, ki je doslej zapadel dvakrat ali trikrat samo na vrhuncih naših gora, je sedaj pokrnil tudi že pobočja Pohorja in Kozjaka. Če se zjasni, bo nastal zimski mraz tudi v Mariboru.

m Za brezposelne. Borza dela v Mariboru rabi hlapca, krojača in starejšega mlinarja, ki dobe takoj zaposlitev.

m Samopomoč drž. nam. in upokojeceve, reg. pom. blagajna v Mariboru, naznanja svojim p. n. članom, da se je gospod Franc Gregorič tačasni tajnik in blagajnik preselil s Tržaške ceste št. 5 na Pobrežko cesto št. 15-III. nadstropje ter je članom vsak dan med 13. in 14. uro na razpolago. — Odbor.

m Trg v sredo. Zaradi slabega vremena je bil včerajšnji trg bolj slabo založen in tudi kupec je bilo manj kakor navadno. Deloma je bil tega kriv tudi visoki datum v mesecu, ki se v Mariboru vedno pozna. Kmetje so pripeljali na trg 5 voz sadja in 2 voza domačih izdelkov. Cene so bile zmerno, večinoma iste kakor v soboto. Piščanci so se prodajali po 12,50 to 25 Din, kokoši po 35 do 40 Din, race

Pri utrujenosti, razdraženosti, tesnobi, nespanju, srčnih nadlogah, tesnobi in prsih poživi naravna »Franz Josefova« grenčica trajno obtok krvi v trebuhu in učinkuje pomirjevalno na njeno valovanje. Profesorji za bolezni prebavil izjavljajo, da se »Franz Josefova« voda pri pojavih, ki imajo svoj izvor v zastrupljenju želodčnega črevesnega kanala, obnese kot izborna odlojalno sredstvo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah. 471

gosi in purani po 35 do 60 Din, kunci po 5 po 25 do 35 Din; jabolka po 3 do 5 Din, grozdje do 25 Din, divji zajci po 20 do 30 Din, fazani po 2 do 4 Din kg, sena in slame pa sploh ni bilo.

m Tombola. Društvo starih vojakov pri Sv. Antonu v Slovenskih gorah je priredilo v nedeljo, dne 25. t. m. tombolo, ki je zelo dobro uspela.

m Uspešen lov. Na lovu, ki ga je priredil v nedeljo g. Ernest Mlinarič od Sv. Trojice, je bilo ustrelenih 14 zajcev in 11 jerebic. Rekord je dosegel mladi g. Gorišek od Sv. Lenarta, ki je sam ustrelil 6 dolgoševcev.

m Strop se je udrl. V neki stanovanjski sobi šolskega upravitelja v šentiljski šoli se je te dni udrl strop in pokvaril večino pohištva. K sreči ni bilo tedaj v sobi nikogar, sicer bi se bila lahko dogodila velika nesreča.

m Usodni padec. V Cirkovcih je padla v torek z neke brvi 57-letna posestnica Marija Furkova in si zlomila več reber na levi strani. Prepeljali so jo v tukajšnjo bolnico.

m Aretacije. V torek sta bila tu aretirana: 18-letni J. G. radi tatvine kolesa in Franc L. radi prevare.

m Sum požiga. Zaradi suma požiga viničarij v Cagoni v Slovenskih gorah so šentlenarski orožniki aretirali te dni Alojzija B. iz Sv. Trojice in ga izročili sodišču.

m Pretep med ženskami. V Jezdarski ulici so se v torek zvečer steple štiri vročkrvne ženske in se pošteno obdelele. Red je napravil šele stražnik. Epilog bo pred sodiščem.

m Tatinska služkinja. Dne 17. t. m. je najel posestnik Ivan Kavčič iz Spodnjega Porčiča v Mariboru služkinjo Nežo S., ki pa je čez nekaj dni brez sledu izginila, ž njo pa je izginila drugi dekli tudi denarnica z 250 Din. Za tatice še ni sledu.

Ptuj

p Trio Brandl koncertira v sredo 4. novembra v dvorani Glasbene Matice v Ptuj. Znani trio sestavljajo umetnice Fanika Brandlova (gosli), Vally Gara (čelo) in Herta Reiss (klavir). Zel je povsod, kjer je nastopil, vse priznanje občinstva in kritike. Obeta se nam res lep večer.

p Nov časopis. V Ptuj bo izhajal nov časopis pod imenom »Narodna sloga« in ne pod imenom »Stražar«, kakor smo pred kratkim poročali. Ime časopisa so medtem izpremenili. Prva številka izide prihodnjo soboto 1. novembra t. l.

p Pretepi. V Orešju, občina Krčevina, je prišlo med odnotnimi fanti radi neke ženske do pretepa. Med tepežem pa je bil zaboden z nožem Franc Kaisersberger tako hudo, da je na mestu obležal v mlaki krvi. Prepeljan je bil z rešilnim avtom v bolnico, kjer je ugotovljena težka poškodba na stegnu. Junak noža je izsleden in se imenuje Janez »Sokol«, viničar iz Krčevine. — Dne 24. t. m. ponoči je bil napaden Franc Marušič, delavec iz Senčaka, od gruč domačih fantov, ki so mu prizadejali več ran z noži. Prepeljan je v tukajšnjo bolnico, kjer so zdravniki ugotovili, da ima rane po celem telesu in ki so težkega značaja. Stolica izsleduje orožništvo. — Ivan Jurgec, viničar iz Gruškova je bil prepeljan v bolnico s težkimi poškodbami po celem telesu in z zlomljeno roko. Poškodbe izvirajo od udarcev z železnim drogom. Stolica sta brata Ivan in Alojz Jurgec, daljša sornodnika poškodovanega. Uvedena je preiskava.

Celje

* Sokolski župni zlet v filmu. Nocoj ob 20.30 se bo v okviru ciklusa sokolskih predavanj vršilo drugo predavanje. Br. Kramar bo predaval film pretekega župnega zleta v Celju, ki ga je sam snimal. Predavanje bo v risalnici deške meščanske šole.

* Mestni avtobus za Vse svetnike. Za praznike Vseh svetnikov bo mestni avtobus vozil po sledečem redu: v Savinjsko dolino se opoldanska vožnja podaljša do Rečice in bo vozil avtobus ob 30. oktobra do 2. novembra po starem voznem redu tudi zvečer ob 18. iz Celja in ob 6.35 iz Rečice. V Vojniki se pomnoži vožnja ob 31. oktobra do 2. novembra od vlakov iz Celja ob 7.45, ob 11.10 in ob 17.45 ter se bo avtobus vračal takoj po prihodu v Vojniki zopet v Celje. Ostale proge bodo po potrebi še ojačene z enim vozom ob sedanjem voznem redu. V Celju bo na obe pokopališči vozil avtobus izpred kolodvora na praznik 1. novembra ob 8.30 jutraj do 18.30 zvečer, dan pred praznikom ter dan po prazniku samo po potrebi, in sicer približno ob 15., 16. in 17.

* Rdeči križ za Vse svete. Letos bo krajevni odbor »Rdečega križa« v Celju na mestnem ter na okoliškem pokopališču zbiral darove v prid prizadetim po suši. Vsak tudi najmanjši dar bo dobrodošel!

* Violinski virtuozi Karlo Rupel, ki koncertira prvič v Celju v sredo 4. novembra v mali dvorani Celjskega doma ob pol 9. zvečer, se je po končanih študijah na ljubljanskem konservatoriju izpopolnjeval še pri svetovnemu mojstru prof. Ševčiku ter dve leti študiral v Parizu, odkoder se je vrnil domov, da se posveti izključno solističnemu delovanju. Imel je že lepe uspehe v Ptuj, Mariboru in Ljubljani. Tudi za njegov celjski koncert vlad veliko zanimanje. Vstopnice od 20 Din navzdol se dobi v knjigarni Goričar in Leskovšek.

* Izstop iz državljanstva. Ga. Sonnenber Bertha, pristojna v Petrovcih, je pri celjskem srezkem načelstvu zaprosila za odpust iz našega državljanstva, ker hoče sprejeti avstrijsko državljanstvo.

* Nova trgovina. Ga. Karolina Strupi namestila v prtiliču svoje hiše v Gubčevi ulici št. 6 urediti prostore za špecerijsko trgovino. Tozadevni komisijski ogled, se bo vršil danes.

* Huda nezgoda pri mlaiči. 44letni ddnar Operčan Franc iz Savine pri Ljubnem je bil 26. t. m. zaposlen pri mlaitilnem stroju. Po neprevidnosti je prišel z desno roko med kolesje, ki mu je odrezalo vse prste na roki. Težko ponesrečenega Operčana so prepeljali v celjsko javno bolnico.

* Roparski napad. V ponedeljek 26. t. m. zvečer sta prišla dva moška pred hišo 68letnega dninarja Peveca Jurija v Lekmarjah, občina Sv. Stefan pri Smarju. Pevec je ravno ne-

kaj delal, moško sta začela razgovor z njim. Naenkrat je eden njiju zagrabil nič hudega slutečega Peveca ter ga vrigel na tla. Ko se je Pevec branil, ga je napadalec začel z nogami suvati, tako da mu je zlomil več reber. Drugi moški pa je med tem šel v hišo ter pobral kar mu je prišlo pod roko. Nekaj ur pozneje so sosedje našli težko ponesrečenega Peveca, ki so ga morali prepeljati v celjsko javno bolnico. V svojem napadalcu je Pevec spoznal nekoga Leskovška Miho, dočim drugega ni spoznal. Orožništvo zasleduje oba roparja.

* Obsojen požigalec. Radi požiga v Čretu, ki se je zgodil pred enim mesecem, obtoženi Zajko Josip je bil v torek na okrožnem sodišču spoznan krivim ter obsojen na 2 leti in 6 mesecev ječe.

Smartno pri Litiji

Poročila sta se v nedeljo 25. t. m. pri podružni cerkvi v Jablanci Marjan Markovec in gđ. Pavla Zapuskeva iz Zg. Jablanice. Čestitamo! Razsvetljena cesta. Na Dobravi je občina Litija postavila pri Smartnem nove droge in pritrčila na njih elektr. žarnice. Do sedaj je bilo tu popolnoma v temi.

Korinskovo hišo na Dobravi je g. Emil Koprivnik prodal za 30.000 Din. Za hišo je dal pred letom pa 58.000 Din na sodni dražbi. Lep dobiček!

AD SKOFJA LOKA — — — — —

Nov grob. Bela žena je čisto nepričakovano pretrgala v ponedeljek popoldne nit življenja vsemu Karlovcu poznane moži, nazvanemu »stari Korelček«. Pokojnik je vedno delal v kamnolomu. V ponedeljek jutraj je kot običajno vstal, zajtrkoval in mislil na delo, ko mu je postalo iznenada slabo. Moral je v posteljo, ob 15. uri pa je izdihnil svojo blago dušo. Umrla mu blag spomin, prizadejim naše sožalje!

Gledališče

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani

Drama

Začetek ob 20. uri zvečer
Četrtek, 29. oktobra: Kralj na Betajnovi. Red A. Petek, 30. oktobra: Zaprto.
Sobota, 31. oktobra: Prtiličje in prvo nadstropje. Ljudska predstava po nižanih cenah. Izven.

Opera

Začetek ob 20. uri zvečer.
Četrtek, 29. oktobra: Zaprto.
Petek, 30. oktobra: Zaprto.
Sobota, 31. oktobra: Viktorija in njen huzar. Red C.

Zagrebska kritika o »Laternic«

Zagrebska radiopostaja je prenašala iz Ljubljane Novakovo opero »Laterno«. Ob tej priliki je objavil »Jutarnji list« sledečo kritiko: Izvedba v Ljubljani je bila pod muzikalnim vodstvom Nika Štrifota, ki je vodil predstavo zelo muzikalno, posamezne scene pa izvajal zelo živo in zvono. Ta živost je zvenela prav dobro iz orkestra, ki je partituro realiziral odlično in efektno. Hvaležni smo upravi ljubljanske opere, da nas je seznanila z zanimivo Novakovo opero. — Mi v Ljubljani pa smo kritiku »Jut. list« hvaležni za simpatično poročilo, ker od tukaj pošilja g. St. v Zagreb poročila, v katerih sicer mrgoli fraz, kakor so običajne v dunajski »prešici« — manjka pa v njih osnovnih nazorov o glasbi sploh, nadalje manjka v njih vsako nagajanje, presojači slovanske dela kot enakovredna nemškim in manjka še marsikaj. Če se gospod St. v Avstriji še ni seznanil z Gluckom, Mozartom, Lortzingom itd., bi se bil že lahko pri nas. Sicer pa je gospod v zmoti, če misli, da je naše Narodno gledališče »Biedermeier-theater«, kjer bi morali na njegovo povelje osveževati vse Glucke in J. Straussove operete izvajati kot opere. Vsekakor pa je značilno, da stisne Novaka kakor grozd — in iz grozda se pociodi voda. In da je v koncertni dvorani občudoval Novaka-simfonika. (Slučajno Novak ni napisal nobene simfonije!) Kako daleč sme iti naša kurtoazija, to g. St. kot Nemca morda presneto malo briga in je v resnici kurtoazije preveč, če mu dovoljujemo tako abotno pisarnenje o stvarih, ki jih ne razume in noče razumeti. Kam pa pridemo, če začnem jutri jaz rohneti in protestirati zoper Picassovo razstavo v Parizu?

Slavko Ostere.

Ljubljanska opera ostane v četrtek in petek radi nadaljnjih popravil v operi zaprta. V soboto se poje izvrstna Abrahamova opereta Viktorija in njen huzar za red C.

Novi junaški tenor ljubljanske opere g. Krsto Ivić nastopi prvič na našem odru v nedeljo 1. novembra v Verdijevi operi »Aida«. G. Ivić je bil preje angažiran v Nemčiji ter ima izredno lep, simpatičen tenor junaškega značaja.

Repertoar narodnega gledališča v Mariboru

Začetek ob 20. uri.

Četrtek, 29. oktobra: »Mayerling«. Ab. A. Petek, 30. oktobra: Zaprto.
Sobota, 31. oktobra: »Zemlja smehljaja«. Ab. B. Nedelja, 1. novembra: »Cirkuska princesa«. Prvič v sezoni.

Iz gledališča. »Mayerling«, zanimiva in napeta drama o smrti bivšega avstrijskega prestolonaslednika Rudolfa se bo ponovila v četrtek 29. t. m. za ab. A. Največji uspeh poslednjih mariborskih operetnih sezon, Leharjeva opereta »Zemlja smehljaja«, ki so vse njene predstave doslej bile razprodane, se bo ponovila v soboto 31. t. m. za ab. B.

Praznik Vseh svetih v gledališču. Na praznik Vseh svetih, 1. nov. se bo prvič v letošnji sezoni vpriporila Kalmanova opereta »Cirkuska princesa«, ki si je s svojim zabavnim dejanjem in temperamentalno muziko že lani osvojila vse simpatije gledališkega občinstva ter je bila brezdvomno najboljša operetna vpriporitev lanske sezone. Posebno še opozarjamo na kar razkošno opremo tega komada, ki ga dirigira kapelnik Herzog, režira Djuka Truhovič, pesne točke pa je naštudiral A. Harastović.

Zakaj kandidiram

Izjavi dveh narodnih organizatorjev

Nadaljujemo s svojo anketo ter priobčujemo danes izjavi dveh marljivih narodnih organizatorjev. Srečki kandidat Milan Mravlje je zlasti deloval med kmetiskim ljudstvom in se posebej zavzemal ga naše manjše kmetovalce, dočim je bil dr. Stane Rape tudi zelo delaven na prosvetnem polju in zlasti mnogo storil tudi za razvoj našega letalstva. Kljub temu, da sta oba kandidata delala na različnih toriščih, pa veže oba iskrena ljubezen do domovine, kar sta oba tudi s svojim življenjem dokazala.

Izjava sreskega kandidata za litijski okraj geometra Milana Mravlje

Odkar se tudi aktivno udeležujem javnega življenja, sem vedno globlje prepričan, da so socialne in gospodarske razmere temelj vsake države in vsake narodne ureditve. Nočem zanikati pomena in tvornosti zgolj političnih idej, moram pa to svoje prepričanje o pomenu socialnih in gospodarskih prilik pri reševanju vseh vprašanj poudariti na čelu mojega odgovora na vaše prijazno vprašanje: Zakaj kandidiram?

Izkušnja me uči, da večina naših gospodarskih edinic ni čisto kmečka, ali čisto obrtniška ali čisto delavska, temveč je večina naših gospodarskih edinic kmetsko-obrtniška in kmetko-delavska. Naš slovenski podeželski človek po večini ne more uspevati smao z obdelovanjem male kmetije, temveč mora poleg tega biti še obrtnik ali delavec. Kot tak je zainteresiran tako na pospeševanju kmetijstva in na dobrih delavnih pogojih za mezni zaslužek, kakor tudi na razvoju obrti in industrije, ki ustvarja priliko za tak zaslužek. Le na tej prirodi vzajemnosti, na tem živem solidarizmu našega kmeta-delavca in kmeta-obrtnika je mogoče graditi uspešno gospodarsko politiko občine, banovine in države. Kdor bi to hotel graditi na razrednem nasprotju med kmetom in delavcem, obrtnikom in industrijcem, to ne bi mogel res pospeševati narodnega blagostanja. Četudi pa je kmet-obrtnik in kmet-delavec kot nositelj navedene prirodne vzajemnosti predvsem poklican, da bi se aktivno udeleževal v našem narodnem, kulturnem, gospodarskem in političnem življenju, je bil vendarle omalovaževan, ker so teoretični naše javno mnenje prepričali, češ da je pri Slovencih podan čisto kmečki, čisto obrtniški in čisto delavski sloj. Zato so našega malega kmeta, batarja povsod prezirali, ga nikjer upoštevali in je slednji še danes neaktiven, če tudi je od vseh 150.000 slovenskih kmečkih gospodarstev okoli 110.000 malokmetijskih in seveda obenem obrtnih in delavskih.

Tako socialno in gospodarsko stanje ugotavljam predvsem tudi v litijskem srezu, kjer kandidiram. V tem srezu je prebivalstvo po večini kmečko-delavsko in kmečko-obrtno. Tudi v tem srezu pa je ravno ta plast za delo v javnem življenju neorganizirana, vsled česar ne more prebivalstvo prav napredovati niti kulturno niti gospodarsko. Zato bo moja največja briga veljala organizaciji kmetko-delavskega in kmetko-obrtniškega sloja. Do aktivacije tega sloja mora priti ne samo v litijskem okraju, ampak povsod. Taka aktivacija ni potrebna zaradi kmetov samih, ki se morajo organizirati, da si priborijo ugodnejše gospodarske stališče v državi, ampak je potrebna tudi radi splošnega gospodarskega blagostanja, posebno za Slovenijo.

V Sloveniji se je težišče gospodarske važnosti brez dvoma premaknilo s kmetijske proizvodnje na obrt in industrijo, ker mora Slovenija v agrarni Jugoslaviji postati obrtno-industrijski del države, če ne bo obubožati s svojo kmetijsko proizvodnjo, ki ne more z ozirom na naše geografske posebnosti nikoli biti v velikem obsegu konkurenčna z agrarno proizvodnjo na jugu. Tudi je naš mali kmet-delavec in obrtnik glavni odjemalec pridelkov in izdelkov in je s tem blagostanje tega sloja podlaga za blagostanje drugih slojev.

Važno pa ni vprašanje le z gospodarskega, ampak tudi s političnega vidika. Ne moremo govoriti o popolni demokraciji toliko časa, dokler ne bo najštevilnejša in gospodarsko vsaj za Slovenijo najvažnejša plast naroda organizirana. Če pomislimo, da sta ravno kmet-delavec in kmet-obrtnik nositelja prirodne vzajemnosti, ki mora biti podlaga pravi narodni gospodarski politiki, bo moral vsakdo uvideti nujnost, da

se da tej plasti močnost, da se v javnem življenju uveljavi. Le tako se more razviti novo, zdravo in močno politično in gospodarsko življenje in bo šele na tej močni kmetko-delavski podlagi lahko uspeval vsak drug stan in poklic.

V ozki zvezi s tem velikim vprašanjem je vprašanje izvedbe agrarne reforme. Z razdelitvijo veleposestev, z notranjo kolonizacijo in z vsemi sličnimi ukrepi, je treba preprečiti proletarizacijo slovenskega malega človeka in mu ohraniti blagodejno zvezo z zemljo. Ni potrebno poudarjati važnosti lastnega, četudi še tako majhnega doma, v rasnem in kulturnem pogledu, temveč tudi v gospodarskem pogledu, kajti tak dom vendarle v sličnih krizah kakor je danes nudi malemu človeku eksistenčni minimum. Agrarna reforma in izvedba že donešenege zakona o likvidaciji, to bo moja glavna poslanska skrb. Ker bo imel bodoči parlament v tem pogledu velik vpliv, hočem tam z v.o. energijo zastopati vse interese agrarnih interesentov države, posebno pa Slovenije, še prav posebno pa agrarne interese litijskega sresa. V organizaciji agrarnih interesentov bom pomagal združiti vse plasti našega naroda, ki do danes še niso organizirane, t. j. našega malega kmeta-delavca in kmeta-obrtnika.

Ker daje mala kmetija le najnujnejše pogoje za eksistenco, je nujno, da damo malemu kmetu še obrtnega in meznega zaslužka. Zato je naš mali kmet zainteresiran na prospehu obrti in industrije, na industrijalizaciji Slovenije. Našim ljudem osigurati tem potom dom in zaslužek, to bo prav posebna naloga vseh naših slovenskih zastopnikov v parlamentu.

V tem smislu sem že do sedaj po svojih skromnih močeh v javnem življenju deloval, tej nalogi hočem ostati zvest tudi kot poslanec, če mi bo prebivalstvo litijskega sresa izkazalo zaupanje.

Globoko sem prepričan, da je za navedene cilje mogoče delovati le s sodelovanjem v državnem življenju. Kdor noče resno doseči slične cilje, mora nujno težiti, da pridobi vpliv v parlamentu. Zato kandidiram!

Izjava sreskega kandidata za logaški okraj dr. Staneta Rapeta

Pripadam mlajši generaciji, ki je tik pred svetovno vojno krenila na pot brezkompromisnega dela za svobodo Jugoslovenov in se tudi javno udeleževala v svobodni domovini, kot zastopnica integralnega jugoslovanstva. Ako stojim sedaj v vrstah onih, ki posvečajo svojo sposobnost in vse svoje delo politično in gospodarsko močni Jugoslaviji, smatram to le za nujno in logično posledico dela iz študentskih let in udeleževanja v svoji moški dobi, ker sem prepričan, da je samo pot naznačena s kraljevim odlokom od 6. januarja 1929. in zakonjena z novo Ustavlo iz leta 1931. garancija za soglasje in mir, ki ga Jugoslavija nujno potrebuje za svoj gospodarski napredek.

Prepričan sem, da moremo samo s složnim delom vseh stanov in vsakega poedinca, preborno težko gospodarsko krizo, v kateri se nahajamo, in verujem, da nas bo zrelost in treznost privedla preko vseh težav v lepšo bodočnost.

Da pomagam pri delu za državo v dneh, ko narod predvsem potrebuje zaščite pred izkoriščevalci, sem prevzel kandidaturo.

70-letnica vestnega uradnika

Hrastje Mota, 29. oktobra.

Včeraj v sredo 28. oktobra je minilo 70 let, od kar so rojenice položile v zibel moža, kakršnih ni ravno mnogo med nami. Je to Franc Menhart, inšpektor fin. kontrole v pokoju, ki uživa zdaj svoj zaslužni pokoj v prijazni vasi Murskega polja v Hrastje Mota pri Radenci.

45 let je vestno in vzorno služboval. Tudi v najhujših časih birokratske Avstrije ni niti za trenutek pozabil, da je sin slovenske matere in je tudi pozneje svoje podrejene učil, naj bi jim bil materin jezik nad vse sveta svetinja in luč, ki naj jim sveti skozi celo življenje. Naravno je v tistih burnih časih vsled tega svojega odkritega prepričanja moral prenesti marsikaj bridkega in bil radi svojega vneta jugoslovenstva čestokrat v napredovanju zapostavljen pred drugimi. V prevarni dobi je vršil težko nalogo v takratnih neurejenih razmerah na meji v Gor. Radgoni popolnoma sam. Marsikatero noč je presedel pri aktih in urejeval in delal za našo Jugoslavijo, ki jo je tako vneto čakal.

Tudi izven službe je učil ljudstvo in ga tolažil v težkih dneh. Kot daleč znanega poštenjaka

so ga vsi v vsem ubogali in cenili nad vse. Z vsakim je znal in še zna pokramljati in redki so danes na Murskem polju in Slov. gorah, ki ne bi poznali blagega gospoda inšpektorja.

V strogo narodnem duhu in v jeklene značaje je vzgojil tudi svoje otroke, ki že in bodo v svojih poklicih, ki so si jih zbrali po zaslugi skrbnih staršev, nadaljevali poslanstvo svojega očeta.

Naj ohrani Bog jubilarca, vzornega uradnika, poštenjaka in Jugoslovana, ki je 17. t. m. obhajal s svojo družico tudi 40 let poroke. Še dokaj let. Takih mož zlasti tudi danes potrebujemo!

Nevarno naraščanje vode v škofjeloškem okraju

Škofja Loka, 27. oktobra.

Neprestano deževje od sobote sem je naše vode silovito dvignilo. Selščica in Poljanščica sta skokoma naraščali in se dvignili za več metrov visoko. Kakor bobneči vihar se valijo vode proti Loki, kjer je ob stoku v Soro na silovite vodne mase naravnost veličasten, a strahovit pogled. V nižje ležečih krajih so narasle reke prestopile bregove in se razlile čez travnike. Selščica je včeraj prinašala s seboj smreke, hlode, preostale poljske pridelke in razno drugo robo. Nevšečnosti z vodo so imeli ljudje v nižjih legah. Na Suhi so morali ponekod spraviti iz kleti krompir, repo, korenje in zelje. V nevarnosti je bil tudi suški most, ki se je vsled vodnih navalov močno tresel in zibal. Voda je udrta tudi v vojašnico in so imeli dokaj opravka, da so spodnje prostore zopet izčistili. Na splošno nevarnosti poplav ni bilo. Deževje je danes nekoliko popustilo.

Zastrupiti se je hotela

Obupen čin matere več otrok

Litija, 27. oktobra.

Včeraj je bil pozvan zdravnik dr. Ukmar k M., materi več otrok, ki si je hotela končati življenje. Ker ga pa ni bilo doma, so obvestili o tem dejanju dr. Premrova, ki ji je nudi prvo pomoč. Zakaj se je hotela zastrupiti, je neznan, dejstvo je le, da je prišel istega dne zgodaj zjutraj njen mož, in prosil na občini podporo za ženo in otroke. M. je sedaj izven nevarnosti.

Uboj delavca v Pekrah pri Mariboru

Franca Rezmara iz Vrhovega Dola so našli s prerezanim vratom

Maribor, 28. oktobra.

Danes zjutraj so našli orožniki iz Studencev v bližini Jelenovega mlina v Pekrah mladega neznanca mrlvega v mlaki krvi. V njem so poznale spemali delavca Franca Rezmara iz Vrhovega Dola. O najdbi so bile takoj obveščene oblasti, ki so odposlale v Pekre komisijo, ki je izvršila tudi obdukcijo in ugotovila, da je bil Rezman zaboden z nožem v vrat. Napadalec mu je prerezal glavno žilo. Truplo ubitega so prepeljali v mrtvašnico v Limbuš, kjer bo pokopano. Uvedena preiskava je ugotovila, da je bil pokojni Rezman sročil v družbi 25-letnega delavca Franca Bravnika v neki prekški gostilni in je z njim tudi odšel proti domu. Rezman in Bravnik sta se navidezno baje sicer dobro razumela, vendar je pa med njima telo pritajeno sovraštvo zaradi nekega starega in še

neporavnanege spora. Zaradi tega je bil Bravnik tudi osumljen uboja in aretiran. Zdi se, da je storil svoje dejanje v nenadoma nastalem prepiru. Podrobnosti bo pa ugotovila šele nadaljna preiskava. Vest o uboju se je naglo razširila po vasi in po celi mariborski okolici.

Daljnovid, s katerim se je hotel igrati, ga je ubil

Šoštanj, 27. oktobra.

Videmšek Anton, 18letni posestnikov sin iz Prelske št. 30, je s prijateljem Drevom Martinom, p. d. Povh, iz iste vasi pasel 24. t. m. živino medalec za vasio. Od dolgočasia sta prišla na nesrečno misel, da bi se poigrala z daljnovidom, ki pelje iz centrale v Velenju v zdravilišče Dobrna. Videmšek je iz vasi prinesel žico, napravil na koncu kavelj in jo s hmelovko obesil na daljnovid. Nato se je s tremi prsti dotaknil žice. Tedaj ga je vrglo po tleh. Ko ga je prijatelj vprašal, kaj mu je, je samo še odgovoril: »Pusti me!« Padel je v nezavest in umrl, preden je mogel dospeti zdravnik iz Velenja.

Požar v Brezovici pri Nemški Loki

Prerigel pri Kočevju, 25. okt.

V petek 23. t. m. med 23. in 24. uro je nenadoma izbruhnil požar pri posestniku Ivanu Maurinu, hšt. 5. Zgorelo je gospodarsko poslopje, v katerem se je nahajal hlev in svinjak ter vsa krma; nekaj gospodarskega orodja, poljedelski stroji in dva prašiča. Škoda se ceni na 45.800 Din, ki je deloma krita z 12.000 Din zavarovalnice pri Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani.

Da se je požar omejil, se je zahvaliti v prvem požarni brambi v Nemški Loki, ki je takoj prihitela na pogorišče ter gasila izredno marljivo do ranega jutra. Pogorišče je temeljito pogasila, kar je trajalo do 9. ure naslednjega dne.

Požar so opazili fantje, ki so kuhali žganje pri Juriju Suteju na Brezovici, katerega hiša se nahaja na drugem koncu vasi. Alarmirali so vaščane, bili so tudi prvi na pogorišču in preprečili, da se ni oženj razširil, ker lahko bi bila zgorela cela vas. Na srečo tudi ni bilo vetra.

Domneva se, da je bil oženj podtaknjen, orožništvo je na delu, in upamo da bode zločinca izsledilo.

V Studenem, občina Koprivnik, je isti dan popoldne pogorela koč Knespler Marije, v kateri ni nihče stanoval. Kdo je zanetil požar, se ne ve, ker biva v tem kraju samo neki kočar, ostale hiše so bile deloma že porušene deloma so zgorele.

5000 Din mu je izginilo iz žepa

Veržej, 27. oktobra.

Posestnik Heric Franc iz Borca je prodal pred kratkim v Mariboru svojega dirkalnega konja za Din 22.000. V soboto se je napotil tja in sprejel Din 5000 na račun od kupca. Na Pragerskem je čakal na zvezo z vlakom. Pri tej priliki je na klopi zadremal. Ko se je prebudil, se je napotil v restavracijo in si naročil čaj. Hotel plačati, seže v žep in na svoje veliko presenečenje opazi, da je prazen. Neznano doloprsnež mu je izmaknil celih 5 jurjev. Sreča v nesreči je, da ni dobil izplačane cele vsote.

Sumljive manipulacije s tujimi milijoni

Bivši tajnik Mestne hranilnice v Črnomlju pred sodniki — Hranilnica oškodovana za 1.500.000 Din

Novo mesto, 29. oktobra.

Danes se je pričela pred tukajšnjim okrožnim sodiščem senzacionalna razprava proti bivšemu tajniku mestne hranilnice v Črnomlju Jožetu Kastelcu radi lažnega vodstva in predrugačenja trgovinskih knjig imenovane hranilnice, radi protipravne prisvojitve nad četrt milijona Din iz hranilne blagajne, radi napada na pregledujočega sodnika v zaporu in slednji radi zmotnega zavračanja upravnih odbojnikov, oz. blagajnika Mestne hranilnice v Črnomlju s potvarjanjem v nameri, da pridobi protipravno imovinsko korist sebi in soobtoženemu Stanetu Jakšu, ravnatelju trvdke Jakša & Co., družbe z o. z. v Ljubljani. Slednji je obtožen, da je naklepoma zavajal Josipa Kastelca k nečednim dejanjem in sodeloval pri tem s tem, da je prevzel v Ljubljani v smislu dogovora s Kastelcem od Mestne hranilnice v Črnomlju v letih 1921 in 1922 skupno 1 milijon 213.200 K, in da je po dogovoru s Kastelcem napačno knjižil v poslovnih knjigah trvdke »Vesne« družbe z o. z. v Kamniku in kasneje v bilanci trvdke Jakša & Co. v Ljubljani na škodo Mestne hranilnice v Črnomlju 199.106'85 Din. Skupno je oškodovana mestna hranilnica v Črnomlju za približno 1.500.000 Din. Dočim je obtoženi Stane Jakša na svobodni, je Jože Kastelic že dalj časa v preiskovalnem zaporu. Oba se danes zagovarjata pred senatom trojice, ki ji predseduje s. o. s. Romih.

Vsi so mu zaupali

Jože Kastelic je še pred vojno končal Mahorovo šolo v Ljubljani in si tako pridobil trgovsko naobrazbo. Do svetovne vojne je služboval v Ljubljani, po vojni pa ga je sprejela Mestna hranilnica v Črnomlju kot blagajnika. Bil je tako uporaben, da je bil že po osmih mesecih imenovan za začasnega tajnika in kmalu nato za stalnega tajnika zavoda. To službo je vršil potem do junija lanskega leta, skoro do svoje aretacije.

Kot hranilnični tajnik je vršil predvsem take posle, ki jih sicer vrše ravnatelj denarnih zavodov. Bil je takorekto šef urada in kot tak je opravljal vse prezidialne posle, zbiral je gradivo za dovolitve posojil, likvidiral je po upravnem odboru dovoljena posojila, izvrševal je druge denarne posle itd. Užival je vsesplošno zaupanje, ki je šlo tako daleč, da upravni odbor niti ni zahteval od njega predpisane kavicije in da mu je slednji zaupal odločitve v poedinih poslih v sporazumu s predsednikom in po navodilih upravnega odbora. Postal je tako skoro povsem samostojen.

Kako so odkrili manipulacije

Skoro deset polnih let je trajalo to početje, ne da bi bil kdo prišel Kastelcu na sled. Upravni odbor se na denarne posle ni dovolj spoznal, slepo je podpisoval, kar mu je Kastelic predlagal in tako bi ostalo to morda še nadalje prikrito, da ni začel Kastelic igrati velikega gospoda, kupovati nepremičnine in nastopati kot imovit mešan. To je dalo povod raznim govoricam, ki pa jih je pobila revizija hranilničnega poslovanja, ki je pač našla nepravilnosti v izračunavanju obresti in v poslovanju z menicami, kaznivih dejanj pa ni našla. Imel je Kastelic več revizij, tako leta 1920., 1923., 1926. in zadnjo 1927. Tedaj je izmanipuliral že cel milijon dinarjev, pa ni opazil tega nihče, tako je znal vse prikriti.

Predsednik Mestne hranilnice pa je postal nanj pozoren, osobito ko ga je na nekatere nekoherentnosti opozorila tudi še blagajnica Albina Hager. Prišel je sodelovati sam pri poslovanju in pregledovati tekoče račune in kmalu je opazil, da se številke poedinih računov ne vjemajo s podatki v bilanci. Brž je bil ugotovljen primanjkljaj milijon dinarjev. Kastelic se je seveda branil in zatrjeval točnost svojega poslovanja, kasneje je trdil, da je izgubil denar radi neuspešnih spekulacij z dolarji, kar pa je dokazano povsem neresnično. Sprva se je hotel Kastelic poravnati z upravnim odborom, ki pa na njegovo ponudbo ni mogel pristati, vsaj je nudi le svoje mesečne dohodke in svoj čebelnjak. Kastelic je nato 6. junija lani izročil predsedniku Müllerju ključke Mestne hranilnice in ga ni bilo več v urad. Teden dni kasneje sta na nepojasnen način izginili iz hranilničnih poslovnih prostorov dve knjigi tekočih računov. Prišla je strokovna komisija iz Zagreba in po napornem delu ugotovila tu le v velikih obriših našete denarne manipulacije. Obtožnica obsega 92 strani.

Kastelic je bil aretiran in prepeljan v zapore okrožnega sodišča v Novem mestu. Tam je simuliral blaznost. Pri neki taki priliki je izlil na službojočega sodnika, ki je stopil v njegovo celico, vrč vode. Verno zatrjuje svojo nedolžnost, zadnje dejanje pa pravi, da je izvršil v taki duševni razdvojenosti, da se tega ni zavedal.

Tako obtožnica. Razprava, h kateri je povabljenih 26 prič in za katero vlada neprimerno zanimanje, bo dokazala krivdo ali nekrivdo obeh obtožencev.

Hranilnica Dravske banovine

Ljubljana — Celje — Maribor

Nalaganje prihrankov na hranilne knjižice in v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji in popolnoma varno.

Za vloge in vse obveznosti jamči dravska banovina z vsem premoženjem in z vso davčno močjo.

Blagovni clearing dobiva stvarne oblike

Knez Lichtensteinski, predsednik Jugoslovansko-avstrijske trgovinske zbornice, uveljavlja načela blagovnega clearinga

Predsednik Jugoslovansko-avstrijske trgovinske zbornice na Dunaju, knez dr. Edvard Lichtenstein, je v svoji novi funkciji obrazložil sodelovanju nekakega dunajskega dnevnika svoj delovni program, iz katerega posnemljemo najvažnejše.

»Več mesecev so me iniciatorji jugoslovansko-avstrijske trgovinske zbornice naprošali, naj prevzamem mesto predsednika pri novi ustanovi. Stori sem to šele po pritrdilnem soglasju avstrijske vlade. Jugoslovanski dunajski poslanik dr. Angjelinović, s katerim sem gojil zelo živahne politične in gospodarske razgovore, mi je pri jugoslovanski vladi pripravil prijateljsko razpoloženje.

Kar se tiče bodočih nalog in ciljev, moram priznati, da sem bil ob vpogledu na veliko razčlenjenost in obseg obojestranskega trgovinskega prometa zelo presenečen. Na eni strani obstojajo v velikem številu zelo živahne stare kupčijske zveze z različni deli Jugoslavije, ki so pripadali nekdanji avstrijski, a. o. monarhiji, na drugi strani pa je Dunaj za svojo prehrano navezan na jugoslovanski uvoz. Radi medsebojnih deviznih odredb in uveljavljanja nove trgovinske pogodbe, ki stopi v veljavo 1. januarja 1932., prihajajo želje interesentov v tem trenutku še prav posebno do izraza. Obseg želja in izpodbud, ki prihajajo k novi ustanovi, ki je šele prišla s poslovanjem in tudi šele urejuje svojo organizacijo, je zame ne samo veliko presenečenje, pač pa tudi razveseljevo zadoščenje.

Za enkrat delujemo na tem, da avstrijskemu poslovnemu svetu, v času ko so insolventne in poravnave na dnevnem redu, organiziramo za Jugoslavijo uspešno zaščito upnikov. Ta zaščita je v Jugoslaviji vezana na koncesijo. Upamo, da bomo že v najkrajšem času vpostavili primerno in odgovarjajočo organizacijo.

Posebno važni in zaželeni so ukrepi, ki izvirajo iz deviznih določil obeh držav. Živimo v časih, v katerih se medsebojni trgovinski promet razvija, kolikor mogoče v smislu kompenzacije. Aktivna trgovinska bilanca je za vsako državo, posebno v trenutkih, ko spekulacija ogroža nacionalno veljavo, neomahljiva zapoved vsake gospodarske politike! Dunaj je, kakor rečeno navezan na uvoz živil iz Jugoslavije, in tudi če vpoštevam želje agrarcev, da je treba najprej porabiti proizvode domače produkcije, se mora potrebiti konsumentov določenega blaga, ki se tu v manjši meri proizvajajo in je tudi znatno cenejši, zadostiti, posebno še, če kupovna sila prebivalstva peša, kakor je to danes slučaj. Uvoz jaje in perutnine, posebno mastnih gos, igra na Dunaju veliko vlogo. Devizna centrala nakazuje dinarje le v malenkostnem odstotnem razmerju, zato je tudi uvoz tega blaga iz Jugoslavije danes že skoro neznačen. Nastopila pa je radi tega na dunajskem trgu stvarno in bistveno razumljiva draginja. Jugoslovanska mastna gos, ki poleg mesa krije tudi potrebo na prvovrstni masti pri eni družini za cel teden, ni danes več luksuzno blago, pač pa ljudska prehrana, ki se na Dunaju tudi v delavski četrti v veliki meri konsumira. Dnevno se na Dunaju razpeha 80.000 do 100.000 kg mastnih gos. Samo na trgu se ob sobotah doseže pri mastnih gosah promet do 20.000 šilingov.

Zbornica je na tem, da poskusi organizirati blagovno izmenjavo, ki naj kolikor mogoče omeji medsebojno nakazovanje dinarjev in šilingov, s česar pa to nakazovanje povsem odpravi. Jasno je, da zahteva taka naprava sodelovanje uradnih mest v obeh državah. Sličen dogovor je v načrtu med Avstrijo, Češkoslovaško in Madjarsko, ki kateremu bi se moralo povabiti tudi Jugoslavijo. Če pa se ta pristop ne izvrši, si predstavljamo organizacijo izmenjave blaga na ta način, da obojestranski uvozniki sporočijo Zbornici ali od nje vpostavljeni ustanovi, kdaj, komu in v kaki višini imajo vršiti plačila v drugi državi. Obojestranski dolžniki plačujejo svoje obveznosti v nacionalni valjavi, dotični plačilni ustanovi, ki s svoje strani njej imenovanim upnikom v lastni valjavi nakazuje volačila v imenu dolžnika. Kot volačilna

ustanova bi prihajal za Avstrijo v poštev čekovni račun, ki ga Zbornica vzdržuje pri Avstrijski poštni hranilnici, v Jugoslaviji namestavamo skleniti zadevni dogovor z Narodno banko, katere predsednik je glasom statuta tudi podpredsednik Zbornice. Samo ob sebi je umevno, da bi se moral pri tem obračunskem poslu določiti enotni tečaj dinarja in šilinga. Prednost take organizacije leži, po mojem mnenju, tudi v tem, da pomeni ta način sto odstotno kompenzacijo medsebojne izmenjave blaga. S tem ostaja saldo trgovinske bilance nedotakljiv, kajti razumljivo je, da se niti v eni niti v drugi državi ne more izplačati večji znesek, kakor je bil v drugi državi vplačan. Medsebojni promet nad kompenzacijo bi bil mogoč samo na podlagi večjih kreditov, ki pa so v sedanjih časih neizvedljivi. Tudi če bi bil ta kredit krit z menicami medsebojnih dolžnikov, bi bila boniteta takih menic pod obstoječimi razmerami podvržena velikemu riziku.

To vprašanje se bo rešilo, ker se mora rešiti, saj je našlo pri obeh vladah kar največ razumevanja.

Trgovinska zbornica goji in vzdržuje v smislu pravilnika tudi kulturne stike med obema državama. V Jugoslaviji živi mlado, delavoljno umetništvo, ki je v Franciji zelo znano, v Srednji Evropi pa še zelo malo. Nj. Vel. kralj, ki uživa med svojimi državljani največje zaupanje in najvišje spoštovanje se za to delo Zbornice zelo živo zanima. Tako se Zbornici odpira široko polje in upam, da se mi bo posrečilo, da jo usposobim za dober instrument v gospodarskem in kulturnem življenju obeh držav.

Gospodarske vesti

× Shranjujte varno svoj denar! V zadnjem času se množi vplomi in trgovine, poslovne prostore in privatna stanovanja. Vedno številnejša časopisna poročila nam kažejo, koliko škodo zadajajo prizadele vsled teh vplomov. Vlomilci spretno izkoriščajo položaj, ko mnoge stranke brez stvarnega povišja kopije in zadržavajo denar doma, namesto da bi ga vložile v svoje denarne zavode, varne pred vplomi in izropi. Zbornica za TOI vsled tega svari interese pred zadrževanjem večjih vsot v blagajnah in jim priporoča, da jih nalagajo varno v svoje denarne zavode, da se izognijo škodam, ki jih lahko nepričakovano dolete vsled vploma od strani brezvestnih postopačev in drugih nezanesljivih elementov.

× Ustanove za uboge onemogle obrtnike in trgovce odtod njih vdove. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani razpisuje za leto 1931 za uboge onemogle obrtnike in trgovce, odtod njihove vdove ustanove po 150 Din. Prošnje naj se pošljejo Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani do 1. decembra 1931. Priloži naj se jim od občinskega in župnijskega urada potrjeno dokazilo, da je prošilec obrt ali trgovino samostojno izvrševal, da sedaj zaradi onemoglosti ne more več delati in da je ubog, oziroma da je prošilka onemogla vdova bivšega samostojnega obrtnika ali trgovca.

Borzna poročila

dne 28. oktobra 1931.

Devizna tržišča

Ljubljana, 28. oktobra. Amsterdam 2271:58 do 2278:42, Bruselj 782:64—785, Curih 1098:45 do 1101:75, London 216:82—224:32, Newyork 5597:83 do 5614:83, Pariz 220:81—221:47, Praga 165:86 do 166:36, Trst 287:42—293:42.

Zagreb, 28. oktobra. Amsterdam 2271:58 do 2278:42, Bruselj 782:64—785, London 216:82 do 217:64, Milan 287:42—288:32, Newyork kabel 5608:83—5625:83, Newyork ček 5597:83—5614:83, Pariz 220:81—221:47, Praga 165:86—166:36, Zürich 1098:45—1101:75.

Beograd, 28. oktobra. Amsterdam 2271:58 do 2278:42, Berlin 1330:50—1357:50, Bruselj 782:64 do 787, Curih 1098:45—1101:75, London 216:82 do 224:32, Milan 287:42—293:42, Newyork 2297:82 do 5614:83, Pariz 220:81—221:42, Praga 165:86 do 166:36.

Dunaj, 28. oktobra. Bankverein 13, Dunav-Sava-Adrija 12:50, Prioritete 90:35, Trbovlje 26, Leykam 1:50.

Curih, 28. oktobra. Beograd 9:08, Pariz 20:105, London 20:075, Newyork 510:62, Bruselj 71:33, Milan 26:40, Madrid 45:50, Amsterdam 206:80, Berlin 120:25, Stockholm 115, Oslo 112, Kopenhagen 112, Sofija 3:70, Praga 15:10, Varšava 57:20, Budimpešta 90:0250, Atene 6:50, Carigrad 2:36, Bukarešta 3:04, Helsingfors 10:40.

Vrednostni papirji

Ljubljana, 28. oktobra. Drž. papirji: 7% Bler 59, 8% Bler 68. — Banke: Celj. pos. 150, Kred. zav. 195. — Industrija: Stavbna 40, Ruše 125.

Zagreb, 28. oktobra. Drž. papirji: 7% inv. pos. 61 bl., vojna škoda ar. 287—294, kasa 287—294, dec. 298 bl., 4% agr. obv. 38 bl., 7% Bler ar. in kasa 59—63, 8% Bler ar. in kasa 63—66, 7% pos. hipot. b. —, 6% beglučke obv. 42:50—44.

Žitna tržišča

Novi Sad, 28. oktobra. Pšenica: sremska 78 kg 2% 225 zaklj. Vse ostalo je neizpremenjeno. Tendence: neizpremenjena. Promet: 29 vagonov.

Budimpešta, 28. oktobra. Tendence: slabša. Promet: sreden. — Pšenica: dec. 10:60 do 11 (10:42—10:44), marc 12:05—12:14 (12:52—12:54). — Rž: dec. 11:61—11:77, marc 12:60 do 12:70 (12:51—12:53). — Kuruza: maj 13:10 do 13:16 (13:10—13:12).

Ljubljansko lesno tržišče

Tendence: slaba, brez prometa.

Radio

Ljubljana, četrtek, 29. oktobra. 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 17.30 Salonski kvintet. 18.30 Drago Ulaga: Gumnastične vaje. 19.00 Dr. Anton Bajec: Italijansčina. 19.30 Dr. Mirko Rupel: Srbo-hrvaščina. 20.00 Prenos opere iz Zagreba — Gotovac: Morana. 23.00 Čas, poročila, napoved programa za naslednji dan.

Beograd, četrtek, 29. oktobra. 11.05 Plošče. 12.05 Radio orkester. 13.30 Novice. 16.00 Plošče. 17.00 Narodne melodije, harmonika in violina. 17.30 Jazz. 20.00 Medicinsko predavanje. 20.30 Sonatni večer. 21.15 Ljubljana. 22.30 Novice in sport. 22.50 Radio orkester.

Zagreb, četrtek, 29. oktobra. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 17.00 Balalajke. 19.05 Kulturne in društvene vesti. 20.00 »Monamac, opera.

Praga, četrtek, 29. oktobra. 11.00 Plošče. 12.35 Brno. 14.10 Plošče. 15.00 Bratislava. 17.20 Brno. 19.20 Pesmi. 19.45 Brno. 21.00 Bratislava.

Ljubljana, petek, 30. oktobra. 11.30 Pravilna izgovarjava slovenščine (prof. J. Solar). 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 17.30 Salonski kvintet. 18.30 Gd. Humekova: Gospodinjska in sodobna vzgoja. 19.00 Dr. Lovro Sušnik: Francosčina. 19.30 Jože Premrov: Potovanje po Nemčiji. 20.00 Dr. R. Bičenič: Zračenje telesnog vežbanja u životu modernog čoveka. 20.30 Prenos iz Beograda. 22.30 Čas, dnevne vesti, napoved programa za naslednji dan.

Beograd, petek, 30. oktobra. 11.05 Plošče. 12.05 Radio orkester. 13.30 Poročila. 15.00 Šolski radio. 15.30 Plošče. 17.30 Narodne pesmi. 18.00 Popoldanski koncert. 20.00 Sokolsko predavanje. 20.30 Zagreb. 21.30 Kvintet. 22.00 Vokalni koncert. 22.30 Poročila in sport. 22.50 Radio orkester.

Zagreb, petek, 30. oktobra. 17.30 Kvartet. 19.30 Kulturne in društvene vesti. 20.00 Sokolsko predavanje, Beograd. 20.30 Beograd. 21.30 Violinski koncert. 21.30 Violinski koncert Erike Kahn. 22.30 Poročila in vreme. 22.40 Sprehod po Evropi.

Praga, petek, 30. oktobra. 11.00 Plošče. 12.15 Plošče. 12.35 Moravska Ostrava. 14.10 Plošče. 15.00 Brno. 17.05 Popoldanski koncert. 18.30 Prenos iz studija. 21.00 Brno. 22.20 Večerni koncert.

Žimski plašči

zadnje mode

naiceneje te pri

2207

Drago Gorup & Co.

Ljubljana, Miklošičeva 16, I. nadstr.

Sport

Sport po svetu

V prvenstvu dunajske profesionalne lige je bilo preteklo nedeljo več tekem predčasno zaključenih. Večinoma je bila vzrok tema, tako se je zaključila tekma WAC : Austria 10 minut pred koncem, dočim sta manjkali pri tekmi Rapid : Sportklub samo dve minuti do konca. Rezultati so bili: Vienna : Nicholson 4 : 1, Admira : Hakoah 5 : 0, BAC : Slovan 1 : 0, Wacker : FAC 2 : 0, Rapid : Sportklub 2 : 1, Austria : WAC 3 : 3. Pri zadnji tekmi je znani avstrijski reprezentančni vratar Hiden s pestjo udaril napadalca Austrije Spechtla, da se je ta nezavesten zgrudil, nakar je moral sodnik tekmo radi nastalih demonstracij proti Hidenu zaključiti. V tabeli vodi trenutno Vienna pred WAC-om.

V madjarskem prvenstvu se je FTC nekoliko odmaknil od Hungarie in Ujpesta, ki sta morala svojima nasprotnika prepustiti po eno točko. Stanje je sedaj: FTC 12 točk (6 iger), Hungaria 11 (7), Ujpest 9 (5), Bocskey 9 (6) itd.

V Budimpešti sta se srečali delavski reprezentanci Avstrije in Madjarske. V prvi tekmi so zmagali Avstrijci s 1 : 0, v drugi pa Madjari s 3 : 2.

Veržej

Huda nesreča. V nedeljo so nekateri člani požarne brambе sušili vodovodne cevi brizgalne, katere so razpenjali visoko iz enega drevesa na drugo. Pri tem je Kuplen Martin, posestnik v Veržaju, zgubil ravnovesje in padel iz kakih 6 m visoke lestve vznak na tla, kjer je obležal nezavesten. Poklicani zdravnik je ugotovil hude poškodbe na hrbtenici.

Sveže najfinejše norveško

ribje olje

iz lekarne Dr. G. PICCOLI-ja v LJUBLJANI se priporoča bledim in slabotnim osebom.

Stavbne

nasvete

daje tehnični biro »Tehna«, Ljubljana, Mestni trg 25-I. 507

UNIFORME

vseh vrst izdeluje, vse uniformne potrebščine in dežne plašče v zalogi Simon Klimanek, Ljubljana, Selenburgova ul. 6. 2198

Kdor

hoče elegantno oblečen biti, naj se zgleda pri

Gombocu

Maribor

Aleksandrova cesta 24

Oglašujte

v »Jugoslovanu!«

Nogavice, roka-vice, volna in bombaž

najceneje in v veliki izbiri pri KARL PRELOG Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg

KONCESIONIRANA PRIKROJEVALNA

ŠOLA ZA ŠIVILJE IN KROJAČE

Krojni vzorci se izdelujejo točno po journalu in meri.

Pojasnila daje lastnik

T. Kunc, Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 4/II

2084

Trajno vodno ondulacijo izvršuje z najnovjšim aparatom z delovanjem toka 8 do 10 minut, ki ne peče. — Garancija podana. Cena solidna. Se najtopleje priporoča cenj. damam frizer CIRIL VAŠEL Ljubljana, Novi trg (Turjaški trg št. 2. 1762

Pisarne

Tri, dvosobne pisarne v palači Ljubljanske kreditne banke na razpolago s 1. novembrom t. l. Reflektanti dobe pojasnila v upravi Ljubljanske kreditne banke, 2310

Kje bodo Ljubljancani volili

Za volitve v Narodno skupščino dne 8. novembra je Ljubljana razdeljena na 26 volišč. V svrhu orijentacije, da vsakdo ve, katere ulice spadajo k posameznim voliščem in kje ima izvršiti volilno dolžnost, priobčujemo volišča in ulice:

I. volišče na II. državni realni gimnaziji v Strossmayerjevi ulici št. 1.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Ambrožev trg, Bergantova ulica, Barvarska steza, Ciril Metodova ulica, Gestrinova ulica, Kapiteljska ulica, Kopitarjeva ulica, Lončarska steza, Marnova cesta, Mišičeva cesta, Poljanska cesta I. del od hiše št. 1 do Ambroževega trga, Poljanski nasip I. del do Ambroževega trga, Strmi pot, Strossmayerjeva ulica, Strupljevo nabrežje, Ulica stare pravde, Zrinjskega cesta, Zarnikova ulica.

II. volišče na II. državni realni gimnaziji v Strossmayerjevi ulici št. 1.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Domobranska cesta, Hradeckega vas II. del od vstete hiše št. 35 dalje, Kastelčeva ulica, Kosovska ulica, Kumanovska ulica, Kodljevo, Mesarska cesta, Potočnikova ulica, Poljanska cesta II. del od Ambroževega trga do mostu v Hradeckega vasi, Poljanski nasip II. del od Ambroževega trga do mestne meje na Kodljevem, Sv. Petra nasip, Tomšičeva ulica, Usnjarska ulica, Vrazov trg, Znamenjska ulica, Zvinovozdravniška ulica, Brezstanovalec.

III. volišče v »Mestnem domu«

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Cankarjevo nabrežje, Dolničarjeva ulica, Galusovo nabrežje, Grajska planota, Ključavničarska ulica, Krojaška ulica, Krekov trg, Lingarjeva ulica, Mestni trg, Medarska ulica, Na stolbi, Nabrežje 20. septembra, Ovinki, Pod trančo, Pogačarjev trg, Pred škofijo, Razgledna steza, Ribja ulica, Semenjska ulica, Streljska ulica, Suknjarska ulica, Stritarjeva ulica, študentovska ulica, Vodna steza, Vodnikov trg.

IV. volišče v Šentjakovski dekliški šoli na Šentjakobskem trgu.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Florijanska ulica, Grajski drevored, Grudnovi nabrežje, Kleparska steza, Orlov vrh, Osojna steza, Osojna pot, Reber, Rožna ulica, Stari trg, Sv. Jakoba trg, Sodarska steza, Stiška ulica, Vozna pot na grad, Trubarjeva ulica, Ulica na grad, Zvezdarska ulica.

V. volišče v deški šoli na Prulah.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Cesta v mestni log, Cesta dveh cesarjev, Cesta na Loko, Jelovškova ulica, Jeranova ulica, Layerjeva ulica, Lampetova ulica, Mala čolnarska ulica, Mali stradon, Mivka, Na pesteh, Opekarska cesta, Pot na Rakovo jelšo, Pred konjušnico, Staretova ulica, Stranska pot, Svabičeva ulica, Trnovski pristan, Velika čolnarska ulica, Veliki stradon.

VI. volišče v gostilni »Čečnovar« na Dolenjski cesti.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Cimpermanova ulica, Gruberjevo nabrežje, Hrenova ulica, Hradeckega vas I. del od hiše št. 1 do vstete hiše št. 34, Janežičeva cesta, Ilovica, Karlovška cesta, Merosodna ulica, Praprotnikova ulica, Privoz, Prule, Sredina, Tesarska ulica, Vožarski pot, Za gradom, Zvonarska ulica, Zabjak.

VII. volišče na vojaškem strelišču na Dolenjski cesti.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Črna vas, Dolenjska cesta, Galjevica, Hauptmanca, Ižanska cesta, Orlova ulica, Rakovniška ulica.

VIII. volišče v otroškem vrtcu v Cerkveni ulici št. 21.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Cerkvena ulica, Devinska ulica, Gradaška ulica, Gerbičeva ulica, Gunduličeva ulica, Istrska ulica, Karadžičeva ulica, Karunova ulica, Kladezna ulica, Kolezijska ulica, Kopališka ulica, Koseskega ulica, Krakovska ulica, Krnska ulica, Mencingerjeva ulica, Pri brvi, Rečna ulica, Razpotna ulica, Rezijanska ulica, Riharjeva ulica, Soška ulica, Trnovska ulica, Valjavčeva ulica, Vipavska ulica, Vogelna ulica, Zelena pot.

IX. volišče na Tehniški srednji šoli v Gorupovi ulici.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Aškerčeva ulica, Bičevje, Bogičičeva ulica, Dobričeva ulica, Glinška ulica, Gorupova ulica, Groharjeva ulica, Hajdrihova ulica, Idrisjska ulica, Langusova ulica, Lepi pot, Marmontova ulica, Mirje, Murnikova ulica, Oražnova ulica, Oslavijska ulica, Postonjska ulica, Tobačna ulica, Tržaška cesta, Ulica rimske legije, Verstovškova ulica, Volaričeva ulica, Vrtača, Ziljska ulica.

X. volišče v deški šoli na Cojzovi cesti.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Borštnikov trg, Breg, Cojzova cesta, Emonska cesta, Krakovski nasip, Križevniška ulica, Napoleonov trg, Novi trg, Rimska cesta, Salendrova cesta, Vrtina ulica.

XI. volišče v I. državni realni gimnaziji v Vēgovi ulici.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Čevljarska ulica, Dvorni nasip, Dvorni trg, Frančiškanska ulica, Gledališka stolba, Gosposka ulica, Gradišče, Jurčičev trg, Knafljeva ulica, Kongresni trg, Marijin trg, Peterneleova ulica, Prešernova ulica, Soteska, Selenburgova ulica, Turjaška ulica, Vegova ulica, Wolfova ulica, Zidovska ulica, Zidovska steza.

XII. volišče v ženski realni gimnaziji v Šubičevi ulici.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Ažbetova ulica, Bleiweisova cesta, Ce-

sta na Rožnik, Cesta v Rožno dolino, Drenikov trg, Erjavčeva cesta, Gregorčičeva ulica, Igriška ulica, Kocenova ulica, Levčeva ulica, Levstikova ulica, Orožnova ulica, Nunska ulica, Pod turnom, Predjamska ulica, Rutarjeva ulica, Svetčeva ulica, Škrabčeva ulica, Strepijeva ulica, Šubičeva ulica, Večna pot, Viška ulica, Zagata, Zitnikova ulica.

XIII. volišče v državni klasični gimnaziji v Tomanovi ulici.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Aleksandrova cesta, Beethovnova ulica, Dvorakova ulica, Gajeva ulica, Gledališka ulica, Gosposvetska cesta, Kersnikova ulica, Puharjeva ulica, Tomanova ulica, Vošnjakova ulica I. del od hiše št. 1 do vstete hiše št. 10.

XIV. volišče na sodišču na Kralja Petra trgu.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Cigaletova ulica, Dalmatinova ulica, Dunajska cesta I. del od hiše št. 1 do železniškega prelaza, Miklošičeva cesta, Tavčarjeva ulica, Trdinova ulica.

XV. volišče na moškem učiteljsku na Resljevi cesti.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Čopova cesta, Kolodvorska ulica, Kralja Petra trg, Obrežna steza, Prečna ulica, Resljeva cesta, Strojarska steza, Sv. Petra cesta I. del od hiše št. 1 do Resljeve ceste, Za čreslom.

XVI. volišče v deški šoli (na Ledini) v Komenskega ulici.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Kotnikova ulica, Slomškova ulica, Sv. Petra cesta od Resljeve ceste do Zaloške ceste, Škofja ulica, Tabor, Vidovdanska cesta.

XVII. volišče v mestnem zavetišču v Japljevi ulici.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Bolgarska ulica, Cegnarjeva ulica, Ciglarjeva ulica, Domžalska cesta, Grablovcova ulica, Hrvatski trg, Japljeva ulica, Jenkova ulica, Korytkova ulica, Lipičeva ulica, Močnikova ulica, Sketova ulica, Stara pot, Vodmatski trg, Za bolnišnico, Zalokarjeva ulica, Zaloška cesta, Zavrti.

XVIII. volišče v mestnem zavetišču v Japljevi ulici.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Bohoričeva ulica, Friškovec, Holzapf-lova ulica, Ilirska ulica, Jegličeva cesta, Malstrova ulica, Metelkova ulica, Prisojna ulica, Ravniharjeva ulica, Šmartinska cesta I. del od hiše št. 1 do železniškega podvoza, Vrhovčeva ulica.

XIX. volišče na sodišču na Kralja Petra trgu.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Dunajska cesta II. del od železniškega prelaza do konca, Detelova ulica, Linhartova ulica, Masarykova cesta, Hrovatova ulica, Med hmeljniki, Pokopališka ulica, Pražakova ulica, Robbova ulica, Savska cesta, Šmartinska cesta II. del od železniškega podvoza do konca, Zelena jama.

XX. volišče v gostilni »Koutny« na Dunajski cesti.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Bežigrad, Borovljška ulica, Celjska ulica, Češka ulica, Costova ulica, Dimiceva ulica, Herbersteinova ulica, Ipavčeva ulica, Jarnikova ulica, Livarska ulica, Mariborska ulica, Peričeva ulica, Pohlinova ulica, Posavskega ulica, Premurska ulica, Ptujška ulica, Smoletova ulica, Sv. Krištofa ulica, Topniška ulica, Trstenjakova ulica, Valjunova ulica, Vilharjeva cesta, Vodovodna cesta, Vodovodna cesta mestna gramoznica, Vošnjakova ulica II. del od hiše št. 11 do konca, Zolgarjeva ulica, Kržičeva ulica, Pekovska ulica.

XXI. volišče v šišenski šoli na Gasilski cesti.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Aphova ulica, Borutova ulica, Franketova ulica, Gasilska cesta, Jančeva ulica, Jernejeva cesta, Jezerska ulica, Kavškova ulica, Kobariška ulica, Lavričeva ulica, Podmilščakova ulica, Polakova ulica, Samova ulica, Stadion-ska ulica, Staničeva ulica, Železnikarjeva ulica.

XXII. volišče v šišenski šoli na Gasilski cesti.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Celovška cesta, Dolinska steza, Frankopanska ulica, Gubčeva ulica, Lattermanov drevored, Lepodvorska ulica, Malgajeva cesta, Medvedova cesta, Ruska cesta, Tržna ulica, Zibertova ulica.

XXIII. volišče v šišenski šoli na Gasilski cesti.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Aljaževa ulica, Beljaška ulica, Dermotova ulica, Černetova ulica, Goriška ulica, Knezova ulica, Maurerjeva ulica, Murnova ulica, Podjunska ulica, Srbska ulica, Verovškova ulica, Vodnikovova cesta.

XXIV. volišče v šišenski šoli na Gasilski cesti.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Aleševčeva ulica, Baragova ulica, Einspielerjeva ulica, Dravska ulica, Hotimirova ulica, Hranilniška cesta, Kamniška ulica, Ketejeva ulica, Kosova ulica, Kuzmičeva ulica, Pleteršnikova ulica, Pod gozdom, Podlimbarskega ulica, Suvoborska ulica, Triglavska ulica, Volikovska ulica, Brezdomel.

XXV. in XXVI. volišče v ženskem učiteljsku na Resljevi cesti.

Na teh voliščih volijo vsi državni nameščenci, ki stanujejo izven Ljubljane, pa so v Ljubljani uslužbeni.

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

K V-No. 423/38.

Razglas o licitaciji.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani razpisuje za prevzem in izvršitev gradnje carinskega skladišča na Jesenicah

I. javno pismeno ponudbeno licitacijo na dan 25. novembra 1931 ob enajstih v sobi št. 17 tehničnega oddelka v Ljubljani. Pojasnila in ponudbeni pripomočki se proti plačilu napravni stroškov dobivajo med uradnimi urami v sobi št. 27.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih (tudi z besedami) na vsote odobrenega proračuna, ki znaša 1.043.982,23 dinarjev.

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglasa o licitaciji v »Službenih novinah« in na razglasni deski tehničnega oddelka.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine
v Ljubljani, dne 27. oktobra 1931.

*

III. No 12962/1.

Izkaz živalskih kužnih bolezni v območju Dravske banovine

po stanju z dne 25. oktobra 1931.

Opomba: Imena sedežev sreskih načelnikov (mestnih magistratov) so natisnjena z debelejšimi, imena občin pa z navadnimi črkami; kraji s številom zakuženih dvorcev so navedeni v oklepajih.

Vranični prisad:

Kranj: Stražišče (Stražišče 1 dvorec). Logatec: Stari trg (Pudob 1 dvorec). Maribor levi breg: Krčevina (Vinarska šola 1 dvorec).

Suštavec:

Gornjigrad: Nova Štifta (Tirosek 1 dvorec).

Steklina:

Celje: Sv. Pavel pri Preb. (Sv. Pavel pri Preb. 1 primer). Laško: Laško (Laško 1 primer), Loka (Zidani most 1 primer). Maribor desni breg: Črešnjevce (Leskovec 1 primer). Novo mesto: Toplice (Sela 1 primer). Ptuj: Mihalovci (Mihalovci 1 primer).

Mehurčasti izpuščaj goved:

Maribor levi breg: Plač (Podigrac 1 dvorec).

Svinjska kuga:

Brežice: Zakot (Sv. Lenart 5 dvorcev, Brežina 2 dvorcev). Konjice: Konjice trg (Blato 2 dvorcev) Oplotnica (Oplotnica 6 dvorcev). Tepanje (Tepanjski vrh 1 dvorec). Krško: Sv. Križ (Sv. Križ 2 dvorcev).

Svinjska rdečica:

Brežice: Bizeljsko (Gregovce 1 dvorec). Konjice: Stranice (Stranice 3 dvorcev). Krško: Kostanjevica (Karleč 1 dvorec), Ošterc 7 dvori, Radeče (Radeče 1 dvorec). Litija: Litija (Sava 1 dvorec), Šmartno (Ustrje 1 dvorec). Ljutomer: Nasova (Nasova 1 dvorec), Orehovec (Orehovec 1 dvorec), Polce (Police 1 dvorec), Radoslavci (Radoslavci 1 dvorec). Logatec: Dol. Logatec (Blakova vas 1 dvorec). Ptuj: Trnovska vas (Sv. Boltenk 1 dvorec). Šmarje pri Jelšah: Šmarje pri Jelšah (Cerovec 2 dvorcev). Škofja Loka: Stara Loka (Stara Loka 1 dvorec). Ljubljana mesto: 1 dvorec.

Perutninska kolera:

Logatec: Cerknica (Cerknica 1 dvorec). Gniloba čebelnje zalege: Maribor levi breg: Sv. Lenart v Slov. gor. (Sv. Lenart v Slov. gor. 12 panjev).

Kraljevska banska uprava Dravske banovine,

V Ljubljani, dne 25. oktobra 1931.

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

Preds. 1101—5/31—2.

3010

Razglas.

Višje deželno sodišče v Ljubljani je imenovalo dr. Mikuletiča Fortunata, odvetnika v Celju, tolmačem za italijanski jezik pri okrožnem sodiščem v Celju.

Predsedništvo višjega deželnega sodišča v Ljubljani, dne 25. oktobra 1931.

*

E 454/31—9.

3009

Dražbeni oklic.

Dne 23. novembra 1931, dopoldne ob poldevetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 26 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Savica, vl. št. 68, in sicer v 22 skupinah.

Cenilna vrednost: 144.073—Din (s pri-

tiklinami), najmanjši ponudek: 96.048-66 dinarjev.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Radovljici,
dne 16. oktobra 1931.

Razglasi raznih uradov in oblastev

T. No 1247/5.

3004—2—1

Razglas

o prvi pismeni ponudbeni licitaciji za oddajo regulacijskih del na Dravi v občini Stojanci—Muretinci

Tehnični razdelek pri sreskem načelstvu Maribor-levi breg razpisuje po naročilu kraljevske uprave Dravske banovine z dne 19. oktobra 1931, V. No. 110/42, in na podstavi člena 86 do 98 zakona o drž. računovodstvu z dne 6. marca 1910 ter njegovih izprememb oziroma izpopolnitev za prevzem in izvršitev

regulacijskih del na Dravi v občini Stojanci—Muretinci I. javno pismeno ponudbeno licitacijo v skrajšanem roku na dan 16. novembra 1931 ob enajstih dopoldne v prostorih tehničnega razdelka (soba št. 51/II.) sreskega načelstva Maribor-levi breg.

Vse natančnejše podatke glej »Službene objave« Jugoslavana št. 251 z dne 28. oktobra 1931.

Sresko načelstvo Maribor-levi breg
v Mariboru, dne 26. oktobra 1931.

*

2994

Narodna banka kraljevine Jugoslavije.

Stanje 22. oktobra 1931.

Aktiva	Dinarjev
Metalna podloga	2.362.188.801,75 (+304.675.169,25)
Devize, ki niso v podlogi	93.810.551,24 (+ 1.431.482,37)
Kovani novci v niklu	33.097.420,89 (+ 578.517,86)
Demonetizirano srebro	33.907.917,55
Posojila	2.014.163.827,41 (+ 36.660.817,32)
Vrednostni papirji	27.420.000,—
Prejšnji pred-ujmi državi	1.824.394.285,31
Začasni pred-ujmi gl. drž. blagajni	500.000.000,—
Vrednosti rezerv. fonda	95.672.085,43 + (1.968.809,60)
Vrednosti ostalih fondov	4.180.817,73
Nepremičnine	144.194.895,53 (+ 1.242.307,28)
Razna aktiva	43.404.852,85 (— 2.841.241,11)
7.176.434.755,69	
Pasiva	
Kapital	180.000.000,—
Rezervni fond	99.590.230,68
Ostali fond	4.264.339,13
Novčani v ob- toku	5.171.927,150— (— 45.581.505,—)
Obveze na pokaz	1.023.062.297,22 (+715.104.938,11)
Obveze z rokom	592.861.193,46 (— 337.442.699,02)
Razna pasiva	104.729.545,20 (+ 11.630.128,48)
7.176.434.755,69	
Obtok in obveze	6.194.989.447,69
Celotno kritje	38,13%
Kritje v zlatu	26,74%
Obrestna mera:	
po eskomptu	7½%
po lombardu	9%

Razne objave

3008—3—1

Poziv upnikom.

»Bistrica«, lesna trgovska industrijska družba z o. z. v Slov. Bistrici, se je razdružila ter je prešla v likvidacijo.

Upniki se pozivajo, da prijavijo likvidatorju terjatve v 14 dneh.

Vošnjak Vladimir, s. r.,

posestnik na Mestnem vrhu pri Ptuj, likvidator.

*

No 21.538/2.

3011

Objava.

Orožni list na ime Eržen Anton, veljaven za nošenje enega samokresa kal. 7 mm, izdan pri policijski direkciji v Ljubljani dne 16. novembra 1928 pod orožnega registra št. 184, je izgubljen in se s tem razveljavlja.

Uprava policije v Ljubljani,
dne 24. oktobra 1931.

II—25.646/1.

3001

Al Jennings:

Pesnik in bandit

In še preden sem ji mogel kaj oporeči, je nadejala: Vem, da ste Al Jennings. Tvo sem vedela že zdavnaj, ko sem videla sliko, ki jo ima Ed od Vas. Kaj mislite storiti zdaj?

— Nič. Ne bova jim dala prilike, da naju zagrabijo.

Takšna odkritosrčnost se mi je na tem mestu zdela najbolj prav. Povedal sem ji, da je Williams — tako se je imenoval Frank in jaz sem bil Edwards — moj brat, da so za nama zaradi nekega napada na banko v zapadnem Texasu in da naju lahko reši samo Mehški zaliv. Mirno in razumno je poslušala, ne da bi trenila z očesom.

Frank je plesal z Margaretino sestrično. Zaplesala sva do njiju. Mimogrede sem Franka sunil in mu dejal: Pozor.

To je bilo najino staro znamenje.

Sledil nama je na balkonu.

— Obkoljeni smo.

— Tu? Prokleta reč!

Vrtovi so v terasah padali od hotela do obale. Napravili smo načrt. Mem smehom in ščebetom smo

21

odšetal do neke rožne lope. Midva, kakor da nama je srce prav tako lahko kakor jezik, dekleti, ki sta v svoji vlogi odigrali kakor dve izkušeni igralki. Pozvali sta naju, naj se polzkusimo v teku. Planili smo kakor blisk in v hipu smo bili na obali. Dekleti sta naju še daleč pustili za seboj.

Imeniten čoln neznanega dobrega človeka nama je pomagal k begu. Ležal je ob obali s pripravljenimi vesli. Najine železne mišice so ga pognale, da je kakor blisk zdrsel po vodi. Dvaintrideset tisoč dolarjev in pa svoja revolverja sva na srečo imela s seboj. Nisva si oddahnila, dokler nisva trčila ob staro ladjo, obloženo z bananami. Kakor dve opici sva ji zlezla na krov.

Kapitan je bil star tihotapec z žganjem. Ko je videl, kako se dva kavalirja v frakih, cilindrih in belih rokavicah vihtita čez ograjo na njegov voz, je mislil, da sva midva najbrž še bolj pijana kakor on sam. Zibal se je proti nama z zabuhlimi lici in nama z glasom, ki je bil kar nekam počen od strahu, kričal, naj pri tej priči zapustiva ladjo, in njegove male prešičje oči so mežikale v naju v neki preplašeni negotovosti.

— Izginita! Takoj! Ne gospoda moja, tako se ne gremo.

Sam hudič ve, kaj je hotel. Še svojih papirjev da nima v redu — in kar na jok mu je šlo, ko nama je to pripovedoval. Vlada da na noben način ne bo dovolila tega.

Ko sva mu petnajst sto dolarjev stlačila v pest, je počasi izpremenil svoje stališče.

Največji razbojnik in največji pisatelj se seznani. — Pomotoma udušena revolucija.

Par ur kasneje smo Frank, jaz in najin dobri prijatelj tihotapec s polno paro jadrali proti južni Ameriki. Tihotapec Hennessey nam je ustvaril prijetno družbo, tako da sva se midva malo menila za svoj položaj in za smer, v katero smo pluli, dokler ni kapetan nekega dne odkril, da tiči njegova ladja na suhem. Približno isti čas je mene zažejalo, da bi bil pil še kaj drugega. Ognjeno tihotapecovo žganje mi je bilo opeklo vse grlo.

Ko je kapitan svoje moštvo naložil v čoln, da gredo na kopno in da sode iznova napolnijo s pitno vodo, sem se peljal z njimi. Dve sto metrov pred bregom je bila voda tako plitka, da smo morali bresti.

Moj frak je medtem že zdavnaj izgubil en škric in moj beli oprsnik je bil ves posejan od kapljic žganja in vseh mogočih umazanij. Od mojega klobuka je ostal skoraj samo še rob in skozi njega odprtino je čop nepočesane rdeče grive štrlel na dan. V svojih razmečanih lakastih čevljih in ves, kakršen sem bil, nisem bil nič drugega kakor svinja čudne, še nikoli videne zunanosti in takšen sem se seznanil z največjim možem v Trojillu.

Zanimiva odkritja v Kavkazu

Mogočno kavkaško gorovje slovi po svojem ogromnem bogastvu, ki ga skriva pod zemljo. Premoga, železa in drugih rud je tam povsod v izobilju, največ pa je petroleja.

Kavkaz pa ni znan samo pa svojem naravnem bogastvu, ampak je zanimiv tudi radi sledov visoke nekdanje svoje kulture. Razne zgodovinske najdbe dokazujejo, da je bilo to gorovje nekdanj most od zapadne do vzhodno-azijske kulture. Posebno zanimive so v tem oziru najdbe, ki jih je odkrila neka ruska ekspedicija v te kraje.

Najdbe dokazujejo, da je morala biti nekdanj zveza med starim Egiptom in med Kavkazom jako tesna. Med drugim so našli sliko nekega božanstva, ki stoji v krogu. Ta slika zelo spominja na staroegiptovsko božanstvo Bes-ex. Izkopali so tudi mnogo stvari za domačo rabo, ki so silno podobne egiptovskim.

Našli so pa tudi precej stvari, kakor se nahajajo sicer le na Grškem ali pa v Indiji in v Babilonu. Razni izdelki iz brona spominjajo prav živo na stari Babilon. Bronaste izdelke pa so izdelovali po tujih vzorcih bržkone domačini sami, ker so imeli v deželi neverjetno mnogo bakra. Tudi glinasti izdelki kažejo okraske tujega izvora. Vse to pa dokazuje, da je cvetela v Kavkazu že 3000 let pred Kristusom visoka kultura.

Napoleonovi dolгови

O Napoleonu so zgodovinarji napisali že dosti knjig in ni še skoro podrobnosti iz njegovega življenja, ki jo ne bi bili tudi tam omenili. Nihče pa ni še povedal, da je Napoleon umrl, ne da bi bil poravnal neki mali dolg: 60 frankov!

Te dni pa je francoska vlada odlikovala gledališko igralko Vorms-Barette s redom častne legije. Ta igralka pa je vnučinja tistega moža, pri katerem se je Napoleon zadolžil za 60 frankov.

L. 1793. je namreč igralkin stari oče Barette odprl v mestecu Avignonu malo kavarno. Takrat pa je tedanja francoska vlada — konvent — poslala v južno Francijo manjši oddelek, da zatire upor, ki se je začel pojavljati v ten krajih. Med častniki tega vojaškega oddelka je bil tudi mladi Napoleon, ki je takrat poveljeval 4. topniškemu polku. Nekega dne je nalezl Napoleon na tri uporne meščane, ki jih je začel kar v kavarni poučevati o njihovi dolžnosti do države in vlade, in moške so ga ubogali. Od takrat naprej pa je začel Napoleon obiskovati kavarno g. Barette kot stalen gost, bil pa je vedno tako »suh«, da ni nikoli nič naročil, ali pa na up. Ko je iz Avignona odšel, je zapustil v kavarni 60 frankov dolga. Mladi Napoleon si gotovo ni nikdar mislil, da se bo za njegov neplačani dolg kedaj izvedelo in sicer baš ob odlikovanju potomke njegovega upnika z redom, ki ga je bil on sam ustanovil.

Uspešno sredstvo proti panikam v bankah

»Union Saving Bank« v Davenportu je prišla na novo idejo, kako se da obvarovati v kritičnih časih banko pred navalom ljudi, ki hočejo dvigniti svoje vloge. Banka je najela odličnega orkesterja, ki igra v poslovnih prostorih samo veselo in korajžne skladbe, izvrstni govorniki pa prigovarjajo nestrpnim in preplašenim ljudem, naj ostanejo mirni. Praviijo, da se je ta pomirjevalna metoda prav dobro obnesla.

Plačilo za zasluge

Angleški listi so te dni mnogo pisali o pokojninah in o dohodkih, ki jih plačuje angleška država potomcem mož, ki so si že pred stoletji pridobili posebne zasluge za kralja in domovino. Doslej so mislili, da je najstarejša pokojnina te vrste tista, ki jo prejema potomci admirala Nelsona, zmagovalca v bitki pri Trafalgarju. Ta pokojnina znaša 5000 funtov šterlingov na leto. Sedaj pa so ugotovili, da ta pokojnina ni najstarejša. Pokojnine prejema tudi potomci rod-

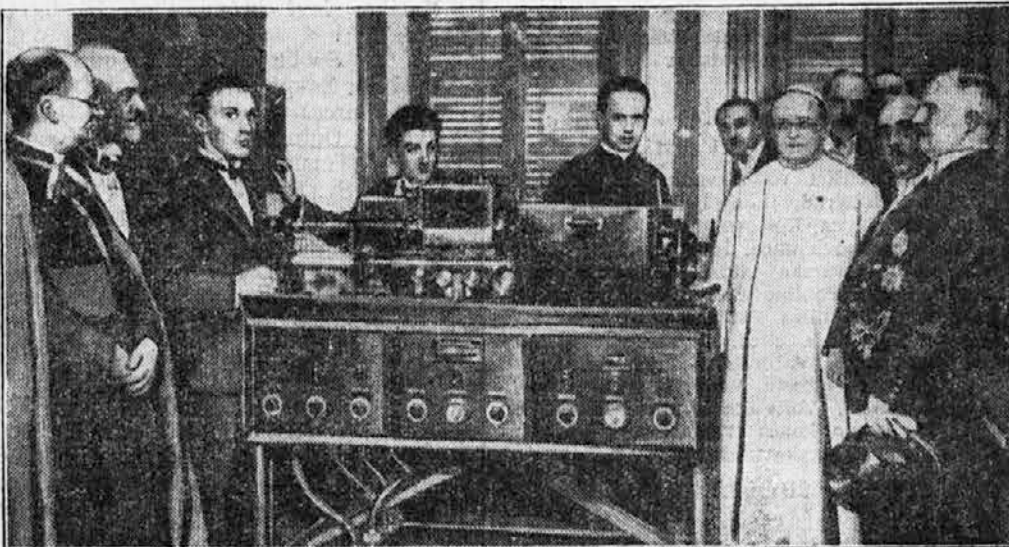
bine Pendrall; teh je okoli 40, ki žive razkropljeno po vsem svetu. Pendrall je bil gozdni čuvar, ki je po bitki pri Worcesterju kralja Karla II. skril v votel hrast in ga tako rešil pred

njegovimi zasledovalci. Za to zaslugo prejema še danes Jurij Pendrall, ki živi kot kmet nekje v Ameriki, letno pokojnino 50 funtov. Iz istega razloga prejema dr. Walker na Novi Fundlan-

Spominska svečanost v Kufstein-u

Bavarski in avstrijski avtomobilski klub sta priredila 25. oktobra v Kufstein-u (Tirolsko) lepo spominsko svečanost v čast nemškim in avstrijskim avtomobilistom, ki so padli v svetovni vojni.

Postaja za oddajanje slik v Vatikanu

Papež Pij XI. je otvoril po nemškem sistemu zgrajeno postajo za odajanje slik v Vatikanu. Aparat sprejema in oaja slike v velikosti od 18x25 centimetrov.

Grandi na obisku pri Hindenburgu

Na sliki vidimo italijanskega ministra za zunanje zadeve Grandija pri odhodu iz palače predsednika nemške republike Hindenburga. V ozadju sta italijanski poslanik Orsini in nemški državni tajnik Meissner.

diji na leto po 100 funtov, glavni potomec rod-bine Pendrall pa, ki je danes že 77 let star, pa prejema 700 funtov na leto. Listina pa, ki jamči tej rodbini pokojnino, je shranjena pri najvišjem državnem sodišču.

Lepotica z otoka Madagaskarja

Gospodično Raharivalo so izvolili za »kraljico lepote« na otoku Madagaskarju. Otok je francoska kolonija.

Dober ženin

Češki listi pripovedujejo o dobrem ženinu to-le zgodbo: Neki delavec, ki prebiva blizu Prage, se je hotel poročiti. Na dan poroke je bilo že vse pripravljeno; jed je bila pripravljena in pijača tudi in tudi svatje so že čakali, samo ženina ni bilo od nikoder. Iskali so ga in iskali a našli ga niso. Šele naslednjega dne so ga našli v slami na skednju, toda možakar je bil tako vinjen, da je moral spati še naslednjih 24 ur, predno je mogel vstati.

Novo zdravilo za čmernost in pobitost

V strokovnem listu za zdravnike »Medizinische Welt« poroča dr. Kramer o uspehih, ki jih je dosegel pri zdravljenju melanholije (otožnosti) nov način: bolnikom je dajal po dva meseca neko zdravilo, ki odganja žalost. Uspehe je dosegel že v prvih tednih, najprej na telesu, potem pa tudi duševno. Bolniki so se zredili, dobili so zopet zdravo barvo in postali so tudi veseli in zadovoljni. Ljudje, ki so preje topo zrl predse in se za ves svet nič več brigali, ampak so le premišljevali, so se začeli zopet zanimati za svojo okolico in so postali zopet dovzetni za vse dogodke, otožnost pa je kar prešla.

Za kratek čas

»Gospod, ali ne bi hoteli z nama igrati tarok? Midva čakava na »stretjega!«

»Oprostite — jaz čakam pa na »prvega.«

— O —

»Da, nekdanj so bili časi! Takrat se je človek vozil po 6 mesecev v Ameriko!«

»Ali si bil že, takrat oženjen?«

— O —

»Zakon je težka veriga; zato jo morava vedno nositi dva.«

»Včasih pa tudi trije...«

— O —

Kako pak!

»Kje pa ste bili tako dolgo, Martin?«

— Pokopavali smo tovariša.

»Seveda! A alkohol Vam diši na daleč izust. — Nič čudnega. Pokojni je imel delirium tremens.